

ويژگيهاي حضرت امام مهدي (عجل الله تعالى فرجه الشريف) (چكيده "الخصائص المهديه" آيت الله ميرزا محمدباقر فقيه ايماني)

نويسنده:

شریف سائلی

ناشر چاپي:

عطرعترت

ناشر ديجيتالي:

مركز تحقيقات رايانهاى قائميه اصفهان

فهرست

رست
گیهای حضرت امام مهدی علیه السلام (چکیده "الخصائص المهدیه " آیه الله میرزا محمدباقر فقیه ایمانی)
مشخصات كتاب ۷
پيش سخن: ۸
ویژگی اوّل: ستاره درخشنده عالم نور
ویژگی دوّم: ستاره ای از دل خورشید و ماه
ویژگی سوّم: شاهزاده ای بر بال پرنده
ويژگى چهارم: ألقاب مختصّه
ویژگی پنجم: نشان پنهان
ویژگی ششم: هم نام و هم کنیه پیامبر (صلی الله علیه وآله)
ویژگی هفتم: میلادی پر برکت، مولودی سعادت بخش
ویژگی هشتم: بیت الحمد، چراغ فروزان
ویژگی نهم: علامتی بر پشت!؟
ویژگی دهم: آخرین اوصیاء و ختم وصایت
ویژگی یازدهم: همدم با نیکویان کامل
ویژگی دوازدهم: در قلمرو فرمان هیچ کس نیست ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
ویژگی سیزدهم: جوانی بعد از سال های طولانی!
ویژگی چهاردهم: سلطنت بر پهنای گیتی
ويژگی پانزدهم: حکم داودی
ویژگی شانزدهم: زرهی یادگار بر قامتی استوار
ویژگی هفدهم: ملاقات زندگان و مردگان
ویژگی هجدهم: زاد و توشه راهیان و آذوقه هم راهیان
ویژگی نوزدهم: زینت شمشیرهای آسمانی
ویژگی بیستم: رایت با مهابت رسول الله

ر!	ویژگی بیست ویکم: سفر بر پشت ا
	ویژگی بیست و دوّم: فریاد آسمانی
مرگ ۵۳	ویژگی بیست و سوم: ابلیس در کام
₅ های پنهان های پنهان	ویژگی بیست وچهارم: پیدایش گنج
ى و بيعت سيد آسمانيان	ویژگی بیست و پنجم: یاران ملکوتی
، قطرات آسمان	ویژگی بیست و ششم: برکات زمین
امان ۱۵ امان	ویژگی بیست و هفتم: دوران امن و
ن بر سر مؤمنین	ویژگی بیست و هشتم: دست نازنیر
سعه علم	ویژگی بیست و نهم: گسترش و توس
ه چشمان ۶۸ ویشمان	ویژگی سی ام: قوّت گوش ها، قدرت
γ•	ویژگی سی و یکم: عمرهای طویل
ن۷۲	ویژگی سی و دوّم: آفتاب سایه نشیر
ى پرواز ۲۴	ویژگی سی و سوم: فرود عیسی برای
YY	ویژگی سی و چهارم: ابر سفید
خاموشی آتش فتنه	ویژگی سی و پنجم: کشتن دجال،
چرخ، افتادن افلاک از سرعت	ویژگی سی و ششم: کم شدن سیر
ائينى نو پيدا!	ویژگی سی و هفتم: دینی جدید و ا
باز گشت ائمّه عليهما السلام	ویژگی سی و هشتم: رجعت، روزگار
9	ویژگی سی و نهم: نشانه های نور
عليه السلام، شهر و ديار او	ویژگی چهلم: سلطنت سلطان عصر
۹Y	ـــــــــــــــــــــــــــــــــــــ

ويژگيهاي حضرت امام مهدي عليه السلام (چكيده "الخصائص المهديه " آيه الله ميرزا محمدباقر فقيه ايماني)

مشخصات كتاب

عنوان: ويژكى هاى حضرت مهدى عليه السلام: نگاهى گذرا به كتاب "الخصائص المهديه" آيه الله ميرزا محمدباقر فقيه ايماني رحمه الله

نام پدیدآور: شریف سائلی

مشخصات نشر: عطر عترت ، ۱۴۲۳ق. = ۱۳۸۱

مشخصات ظاهری: ص ۱۰۰

شابک: ۹۶۴-۷۹۴۱-۹۶۴ریال ؛ ۹۶۴-۷۹۴۱-۹۶۳ ۴۰۰۰ریال ؛ ۹۶۴-۷۹۴۱-۹۶۳ ۴۰۰۰ ۳-۰۱–۳ ۳۰۰۰ریال ؛ ۹۶۴-۷۹۴۱-۳-۳ ۴۰۰۰ریال

وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی قبلی

یادداشت: چاپ دوم : ۱۳۸۲؛ ۴۰۰۰ ریال

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس

عنوان ديگر: الخصائص المهديه . شرح

عنوان ديگر: نكاهي گذرا به كتاب "الخصائص المهديه" آيه الله ميرزا محمدباقر فقيه ايماني رحمه الله

موضوع: فقيه ايماني ، محمد باقر، ١٣٢٩ - ١٢٧٩. الخصائص المهديه - نقد و تفسير

موضوع: شعر عربی - ایران - قرن ۱۴

موضوع: شعر مذهبی عربی – ایران – قرن ۱۴

موضوع: (م ح م د)بن حسن (عج)، امام دوازدهم ، ۲۵۵ق . - احادیث

موضوع: اربعینات – قرن ۱۴ – شعر

شناسه افزوده: فقيه ايماني ، محمد باقر، ١٣٢٩ - ١٢٧٩. الخصائص المهديه . شرح

رده بندی کنگره: PJA۵۲۹۹ /ف ۷خ ۱۳۸۱ ۶۰۸۵

رده بندی دیویی: ۸۹۲/۷۱۶ ف ۷۹۴خ /ش س

شماره کتابشناسی ملی: م ۸۲-۴۴۱۲

پیش سخن:

از پشت پنجره این نوشتار، شمیم انتظار و عطر یاد وارث ذوالفقار بر مشام جان می رسد. در سایه بلنـدای واژه های در هم پیچیده اش گفتگوی غریبی سفر کرده است. آن آرزوی روزگاران و صبح امید چشم انتظاران. صدای آبشار سـرد و گوارای معانیش، تداعی نوای غربت غیبت دارد.

آری این جا سخن از ویژگی های یار در محبس و یادی از گُل نرجس است.

آن چه در پیش روی دارید، شعاعی از چشمه بی انتهای خورشید و پرتوی تابناک از «نور السموات و الأرض» است.

در گذشته ای نه چندان دور، عاشقی پر سوخته از آتش هجران و بلبلی در وصف یار، نغمه خوان بر فراز شاخسار روایات اهل بیت علیهم السلام به گلچینی از شکوفه های ویژگی های حضرت بقیه الله عجّل الله تعالی فرجه پرداخته و از طبع روان خویش قصری از اشعار ساخته که هر قطعه از این ساختمان شعررا یک خصیصه و ویژگی از عزیز زهرا علیهما السلام تشکیل می دهد.

آرى، حضرت آیت الله شیخ محمّد باقر فقیه ایمانی رحمه الله را کتابی است به نام «الخصائص المهدیه» که در آسمان صفحات آن چهل ستاره از

[صفحه ۸]

درخشنده ترین کواکب ویژگی های آن حضرت را به ترتیب از قبل از میلاد مبارک آن سرور تا گسترش نور در زمان حضور و ظهور، از گلزار سخنان پیشوایان معصوم علیهم السلام گلچین و به ریسمان نظم کشیده.

و اینک این کتاب شرحی کوتاه و گویا است بر آن ابیات و نظری است مختصر بر این روایات. امیـد است گامی باشد در راه معرفی بیشتر آن نور الهی و پرنده بلند پرواز همایی و پیشوای منتظران روزگار رهایی انشاء الله.

اگر از روزنه دقت به آیات قرآنی و روایات نورانی آل رسول علیهم السلام بنگریم، خواهیم یافت که هر کـدام از این خانـدان طاهرین را ویژگی ها و خصوصیاتی است که یا منحصر بفرد بوده یا بسیار نظیر آن در دیگران کم و اندک است.

مثلاً از ویژگی های حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله آن است که حضرتش ختم همه انبیاء نـد و بعـد از ایشان پیامبر نخواهد آمد.

و از خصوصیات حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام آن است که لقب «امیرالمؤمنین» مختص به آن ذات مقدس است و گفتن این لقب برای هیچ کس دیگر جایز نیست.

و از ویژگی های حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها این که آن حضرت از تمام آلودگی هایی که زنان دچار آن هستند پاک و مطهّر بودند و...

و از خصائص حضرت سيد الشهدا عليه السلام

این که خوردن کمی از خاک قبر مطهرشان به قصد شفا جایز است و تربت مقدسش شفای از دردها است، و دعا در زیر قبّه مبارکه او مستجاب است و رفت و آمد و توقف زائرین نزد قبر مطهّر او از عمر آنان حساب نمی شود.

البته بعضی از این ویژگی ها در وجود مقدس آنان حالت انحصار به

[صفحه ۹]

فرد دارد، ولی بعض دیگر بخاطر این بوده که شرایط زمانه و مکانِ آن معصوم علیه السلام چنین اقتضاء می کرده که این خصلت ها از آن بزرگوار به مرحله بروز و ظهور برسد، و گرنه همه آن پاکان، نور واحدند و منبع خیر و برکات و کمالات.

و آن چه در این نوشتار بر صفحات کاغذ ترسیم می شود، تنها نمونه ای مجمل از ویژگی های حضرت مهدی آل محمّد علیهم السلام است که برای عموم مؤمنین خصوصاً جوانان نگاشته شده، و به بحث های آن از روزنه دقت و ژرف نگری و تحقیق عمیق، نظر نشده، و انشاء الله اگر فیوضات ربّانی یاری فرماید و به امضای مبارک آن حضرت برسد، بر آنیم تا در آینده کتابی مفصّ ل در جوانب ویژگی های آن عزیز زهرا به رشته تحریر در آوریم، تا برای اهل دانش و فضل نیز محل استفاده و بهره برداری بیشتر باشد انشاء الله الرحمان.

و اما این کتاب در چهل مقاله مجزّا به بعضی از ویژگی های امام عصر علیه السلام از دریچه روایات پیشوایان دین علیهم السلام نگاهی گذرا و کوتاه دارد. تا شاید علاماتی را بر سر راه خوانندگان عزیز قرار دهد، تا به آن علامت ها به سوی کوی ولایت آن حجّت بزرگ الهی بیشتر رهنمون شوند، چرا که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چنین روایت شده:

«مَنْ ماتَ وَ لَمْ يعْرفْ إمامَ زَمانِه ماتَ ميتَهَ الْجاهِلِيهِ.»(١)

«هرکس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، به مرگ جاهلیت (و کفر) از دنیا رفته است.»

۱ بحار الانوار ج ۲۳ «باب وجوب معرفه الامام» ص ۸۹ حدیث ۳۵ و از کتب اهل سنّت: شرح مقاصد تفتازانی، ج ۵ ص ۲۳۹،
 «الفصل الرابع فی الإمامه» منشورات شریف رضی.

[صفحه ۱۰]

و منظور از معرفت و شناخت امام زمان، تنها دانستن نام و نام پدر و حسب و نسب او نیست، زیرا بعضی از کفار و دشمنان او نیز به این مقدار او را می شناسند. بلکه این است که او را امام بداند و اطاعت او را بر خود واجب شمارد و به ولایت او اعتراف و اقرار داشته باشد.

و این نوشتار اگر چه در این باره نگاشته نشده، اما می تواند با فصل های متعددی که دارد فصل جدیدی از شناخت و معرفت آن حضرت و اوضاع و احوالِ اطراف او را بر روی خوانندگان باز نماید و سنگ نشانی است که ره گم نشود، و سکوی پرشی است برای آنان که می خواهند تا اوج قلّه های معرفت بالا رفته و در سایه امن ولایت و دژ محکم امامت بیاسایند.

شاها مرا به مدح تو لطف شد دلیل ورنه چگونه مور ز دریا گذر زند

ما را زبان به وصف تو قاصر بود ولی گنجشک، قدر همت خود بال و پر زند

سرزمین مقدس قم و در سایه بلند پایه کریمه اهل بیت شفیعه محشر حضرت فاطمه معصومه

بنت موسى بن جعفر

```
عليها السلام
```

سائل

-****

[صفحه ۱۱]

لنوره في عالم الأشباه و عالم الأنوار و الأرواح

ویژگی اوّل: ستاره درخشنده عالم نور

حضرت رسول اكرم صلى الله عليه و آله:

«... وَ الْحُجَّهُ الْقَائِمُ كَانَّهُ كَوْكَبُ دُرِّى فى وَسَطِهِم، فَقُلْتُ: يا رَبِّ مَنْ هؤُلاءِ؟ فقال: هؤُلاءِ الْائمّهُ، وَ هـذَا الْقائِمُ يحِلُّ حَلالى وَ يحَرِّمُ حَرامى، وَ ينْتَقِمُ مِنْ اَعْدائى، يا مُحَمَّد! اَحْبِبْهُ فَإِنّى اُحِبُّه وَ اُحِبُّ مَنْ يجِبُّهُ.»(١)

«... و حجت قائم در میانه آنان مانند ستاره درخشانی بود، گفتم: پروردگارا! اینان کیستند؟ فرمود: اینان ائمه (دین) اند، و این نیز قائم علیه السلام است، حلال مرا حلال داند و حرامم را حرام شمارد، واز دشمنانم انتقام گیرد. ای محمّد! دوستش بدار، که من او را دوست دارم و دوستدارانش را دوست دارم.»

شب معراج است و لیله الأسری، خلوت حبیب است و محبوب و گفتگوی حضرت محمّد است با خدای محمود، صحبت از سرّی است که باید در لیله اسرار بیان شود. خطاب از مصدر ذوالجلال رسید:

یامحمّد! چه کسی را جانشین خویش در امّت قرار دادی و خود به

١ بحار الانوار ج ٣٥ ص ٢٢٣ حديث ٢١.

[صفحه ۱۲]

وعده گاه وصل ما آمدي؟

: برادرم را.

: اى محمّد! على بن ابيطالب را؟

: آری، پروردگار من.

گویا این مجلس مابین خالق یکتا و سید انبیاء، حاوی بزرگترین أسرار و عظیم ترین اخبار است.

آری صحبت از روشن شدن سرنوشت هدایت بشر تا قیامت است.

گفتگوی علی است در ملکوت أعلی...

و بدین وسیله خداوند متعال برگزیدگان خلق و ائمه هُدی را یک یک به حبیب خویش معرفی می نماید و اهمیت و نقش آنان را چنین بر می شمرد:

«ای محمّد! اگر بنده ای از بندگانم آن قدر مرا عبادت نماید که از شدّت و

کثرت آن بمیرد، ولی در حالی به لقای من برسد که منکر ولایت آنان باشد، او را به آتش خویش داخل خواهم کرد.»

گویا مجلس، فراتر از گفتگو است. چرا که صحبت از شهود و دیدار است.

: اى محمد! مى خواهى ائمه را ببينى؟

: آرى.

: گامی پیش آی و نظر کن.(۱)

پس انوار ائمه هُدى عليهم السلام را مشاهده فرمود و يكايك آنان را

۱ در بعض روایات آمده: به سمت راست عرش نظر کن.

[صفحه ۱۳]

بالعيان ديد.

بهتر است آخر ماجرا را از زبان مبارك بيان شاهد شب أسرى صلى الله عليه و آله بشنويم:

«حجت قائم را دیدم که در وسط آن بزرگواران مانند ستاره ای درخشنده است(۱). عرض کردم: پروردگارا! اینان کیستند؟

فرمود: اینان ائمّه اند و این نیز قائم است که حرام مرا حرام بدارد و حلالم را حلال شمارد و از دشمنانم انتقام کشد.

ای محمّد! او را دوست بدار که من او را دوست دارم و دوستداران او را دوست دارم.»(۲)

آری در عالم انوار نیز قائمش خوانده اند و او تنها کسی است که قیامش منتهی به گسترش عدل و داد در سراسر گیتی شود.

فقيه فقيد، فقيه ايماني رحمه الله گويد:

این که حضرتش در عالم انوار در وسط آن عترت اطهار بوده به مَثَل،

۱ در بعضی روایت آمده که در وسط آنان قیام نموده به نماز ایستاده و مانند ستاره ای می درخشید.

۲ در روایتی آمده که خداوند تبارک و تعالی انوار اهل بیت (علیهم السلام) را به حضرت آدم(علیه السلام) نشان داد، آخرین نور از آن انوار پاک که در میان آنها مانند ستاره صبح می درخشید، نور وجود مقدس حضرت بقیه الله

(عليه السلام) بود، آن گاه خداوند تبارک و تعالى فرمود:

«وبعبدى هذا السعيد افكٌ عن عبادى الأغلال، وأوضع عنهم الاصار، وأملأ الأرض حناناً ورأفهً وعدلاً كما ملئت من قبله قسوهً وشقوهً وجوراً»

«توسط این بنده سعادتمند غل ها و زنجیرها را از پای بندگانم باز می کنم، و بارهای سنگین بدبختی را از دوش ایشان بر می دارم، و زمین را از مهر و محبت و لطف و عدالت پر می کنم، همان گونه که پیش از آن از سنگدلی و شقاوت وستم پر شده باشد.»

بحارالانوار: ج ۲۶ ص ۳۱۲.

-****

[صفحه ۱۴]

مانند نقطه ای است در وسط دایره که نقاط دور آن، همه با او در ارتباط اند، و شاید این اشاره ای باشد به این که آن نور الهی نمونه ای از آن انوار مطهّر، و عصاره ای است از آن عترت اطهر، که تمام صفات نیکو و کمالات آن ذوات مقدّسه در وجود مسعود این عزیزِ آخرین رسول خدا صلی الله علیه و آله تجلّی کرده، و او آیینه تمام نمای سیمای پاک ائمه هُدی و یکتا حجت بالغه خداست.

خوشا دوستداران و پرسه زنان در باغ محبّتش که محبوب خدایند.

(يحِبُّهُمْ وَ يحِبُّونَهُ)(١)

۱ سوره مائده: ۵۴.

[صفحه ۱۵]

خصيصه اُخرى له في النّسب شرافه كانت بأمّ وأب

ویژگی دوّم: ستاره ای از دل خورشید و ماه

ستاره ای از دل خورشید و ماه

نظر اميرالمؤمنين على إلى الحسين (عليه السلام) فقال:

«إِنَّ ابْنى هذا سَيدٌ كَما سَمّاهُ رَسُول اللهِ (صلى الله عليه وآله) سَيداً، وَ سَيخرُجُ اللهُ مِنْ صُلْبِه رَجُلًا بِاِسْمِ نَبِيكَمْ، يشْبِهُهُ فِي الْخَلْقِ وَ الْخُلْقِ.»(۱)

حضرت امير المؤمنين عليه السلام نظرى به جناب امام حسين عليه السلام انداخته فرمودند:

«این پسرم سید (و آقاست) چنانچه رسول خدا صلی الله علیه

و آله او را سید (آقا) نامیدند و بزودی خداوند از نسل او مردی به نام پیامبرتان بیرون خواهد آورد که در خلقت و اخلاق شباهت به آن حضرت خواهد داشت.»

آخرین یادگار و نازنین نگار فاطمه سلام الله علیها را شرافتی در حسب و نسب هست که احدی دارای آن نیست.

چرا که لباس شرافتی که یکایک پدران و اجداد پاک او علیهم السلام در نسب، تک به تک دارند، او همه را یک جا بر تن دارد.

از جهت پدری سیزده معصوم مطهّر در سلسله آباء و اجداد اویند.

١ بحار الانوارج ٥١ ص ٣٩ حديث ١٩، باب صفاته و علاماته و نسبه (عليه السلام).

[صفحه ۱۶]

خود، معصوم و از نسل بلا واسطه سیزده معصوم است.

و از جهت مادر شاهزاده و پیغمبر زاده. چرا که مادر مطهّرش آن ملکه مُلک قدس و عزّت، بانوی عصمت و عفّت حضرت نرجس سلام الله علیها دختر یشوعای فرزند قیصر روم اند. و این بانوی مطهّر از جهت مادری از شمعون بن حمون بن الصفا وصی حضرت مسیح عیسی بن مریم علیهما السلام می باشند که نسب آن بزرگوار هم به بسیاری از انبیاء و اوصیاء منتهی می شود.(۱)

آرى پدرانش همه خورشيد و مادران همه ماه، نيست بالاتر از شرافتِ شاه.

و آن شجره طیبه را این گونه ثمره درخشانی باید و آن سرزمین مقدس پاک را این چنین گُلی.

(وَ الْبَلَدُ الطّيبُ يخْرُجُ نَباتُهُ بِإِذْنِ رَبِّه)(٢)

۱ منتهی الامال ج ۲ ص ۷۳۶، فصل دوّم در ذکر جمله ای از خصائص حضرت صاحب الزمان.

۲ سوره اعراف: ۵۸.

[صفحه ۱۷]

توديعه للروح إذ تولّدا و كونه إلى السماء مصعّداً

ویژگی سوّم: شاهزاده ای بر بال پرنده

شاهزاده ای بر بال پرنده

حضر ت

امام حسن عسكرى عليه السلام:

«احْمِلْهُ وَ احْفَظْهُ وَرُدَّهُ اِلَينا في كُلِّ اَرْبَعِينَ يوْماً.»(١)

«او را سوار کن و محافظت نما و هر چهل روز یکبار به سوی ما باز گردان.»

شگفتا! چگونه مولودی است این ماه پاره، لحظه ای افتاده بر فرش خاک مناجات کنان، و ساعتی دیگر در عرش افلاک با قدسیان، دمی در دامان پدر با او در صحبت و راز و زمانی در پرده سرای عرش با معبود در راز و نیاز.

چون قنداقه مطهّرش را به دست پدر دادند، پرنده ای عظیم با دسته ای از پرندگان بالای سرش پرپر می زدند، امام عسکری علیه السلام او را صدا زدند و فرمودند:

«این طفل را بر پشت خویش سوار کن و حافظ او باش و هر چهل روز یکبار او را به ما برگردان.»

پرنده او را گرفت و پر کشید و به دنبالش گروه پرندگان به

١ بحار الانوارج ٥١ ص ١٣ حديث ١٤.

[صفحه ۱۸]

پرواز در آمدند.

امام علیه السلام فرمود: «تو را به کسی سپردم که مادر موسی فرزندش را به او سپرد.

پس بر بال ملائک می رفت و دل مادر را به دنبال خویش می کشید. دل به دنبال او می رفت و مادر از دنبال دل، اما پای جسم را یارای هم راهی پای دل نیست. به گریه افتاد.

صدای شیرین شویش بلند شد: «ساکت باش، او از پستان کسی جز تو شیر نخواهد خورد، و خداوند چنانچه موسی را به دامن مادر باز گرداند و چشم او را روشن کرد او را نیز به دامن تو برخواهد گرداند.»

عمّه پرسید: این پرنده کیست؟

فرمود: «او روح القدس است که موکّل بر امامان است آنان را موفق

می کند و تسدید می نماید و به علم پرورششان می دهد.»

پرنده پرکشید وتا سراپرده عرش او را سیر داد تا در پیشگاه خداوندگار عزّوجلّ ایستاد پس خطابی رسید و او را به مدالی جاودانه مفتخر کرد:

«آفرین بر تو ای بنده من (و ذخیره) برای یاری دینم، آشکار شدن امرم، و هدایت شده بندگانم! قسم خورده ام که بواسطه تو بگیرم و اعطا کنم و به وسیله تو ببخشم و عذاب نمایم.»

پس فرمود: او را به نیکویی به سوی پـدر برگردانید و این پیغام را به او ابلاغ نمایید که او در ضـمانت و حفظ و حراست من و در زیر نظرم خواهد بود، تا حق را بوسیله او احقاق کنم، و باطل را نابود سازم تا این که دینِ خالص از برای من باشد...

[صفحه ۱۹]

تسميه الله له باللّقب في كلّ ما أنزله من كتب

ويژگى چهارم: ألقاب مختصّه

القاب مختصه

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«وَ آخِرُهُمْ الْقائِمُ بِالْحَقِّ بَقِيهُ اللهِ فِي الْأَرْضِ، صاحِبُ الزَّمانِ وَ خَليفَهُ الرَّحْمانِ.»(١)

«و آخرین آن ها، قیام کننده به حق، باقی مانده خداوند در زمین و صاحب الزمان و جانشین خدای رحمان است.»

حضرت حجت بن الحسن علیه السلام را القاب متعدد و بسیاری است که بیش از چهارصد تای آن از فراز شاخسار ادعیه و زیارات برگرفته و جمع آوری شده است. (۲) بعضی از این لقب ها القابی است که خداوند متعال او را به این لقب، معرفی فرموده است، مانند لقب پاک «قائم» که از احادیث معراج چنین استفاده می شود که خداوند آن حضرت را به این لقب به جناب رسول الله صلی الله علیه و آله نشان داد.

حجه الله، منتظر، بقيه

الله، صاحب الأمر، مهدى، المنتقم، ربّ الارض، قسط،

١ بحار الانوارج ٥١ ص ١٤٥ حديث ١٢.

۲ مرحوم آیه الله فقیه ایمانی در کتاب «فوز اکبر» تعداد ۳۱۳ لقب از القاب آن حضرت را به رشته نظم در آورده است.

--****

[صفحه ۲۰]

كمال، وارث، ضياء، طريد، ماء معين، ثائر، الداعى، خليفه الله، خاتم الائمه، خاتم الاوصياء، كلمه الحق، عين الله، صاحب الغيبه، ولى الله، إلامام، المأمون، مفرّج، البد الأمين، الشريد، قاطع، خازن، عاقبه الدّار، كاشف الغطاء.

این ها از جمله القاب شریف آن حضرت است که هرکدام به خاطر اشاره به یک خصوصیت از خصوصیات روحی و فردی و زمانی و یا خصوصیتی از کارهای حضرتش در زمان غیبت و حضور، بر آن بزرگوار گفته شده است.

مثلا در خبر است که علت این که او را «قائم» نامیدند این است که: بعد از آن که یاد و ذکر او در میان مردم فراموش شد، و اکثر کسانی که قائل به امامت آن بزرگوار بودند مرتد شده و از دین خود بازگشتند، قیام می کند و زمین را پر از عدل و داد می نماید.

و «منتظر» نامیدند، زیرا آن قدر زمان غیبت او به طول می انجامد که مخلصان انتظار او را بی صبرانه می کشند، و اهل شک و تردید انکارش کنند، و منکران به استهزاء و مسخره اش دست می زنند، و عجله کنندگان ناراضی بر قضای الهی هلاک می شوند، (۱) و فقط آنان که تسلیم امر خدا و حجّت های بی همتای اویند، از این گرداب هلاکت نجات می یابند.

۱ «هلک المستعجلون»، روایات زیادی به هلاکت کسانی که در فرج عجله می کنند خبر

داده است، این عجله ممکن است به صورت نارضایتی از قضای الهی باشد، که چرا پس آن حضرت ظهور نکرد و...، و ممکن است این نارضایتی به اقدام عملی بیانجامد و با اعمال و رفتاری که از خود نشان می دهند، به خیال خودشان زمان فرج را به جلو بکشانند.

[صفحه ۲۱]

في غيبه قد نهيت تسميته و هكذا قد رويت تكنيته

ویژگی پنجم: نشان پنهان

حضرت امام جواد عليه السلام:

«يغيبُ عَنْهُمْ شَخْصُهُ وَ يحْرُمُ عَلَيهِمْ تَسْمِيتُهُ.»(١)

«شخص او از دید آنان پنهان می گردد، و بردن نام او بر آنان حرام می شود.»

نام اصلی امام زمان علیه السلام همان نام رسول گرامی صلی الله علیه و آله و کنیه او نیز مطابق کنیه آن حضرت است. اما اخبار و روایات زیادی آمده است که بردن نام اصلی آن حضرت در محافل و مجالس حرام است و حتی در بعضی از آن ها اشخاصی که از آن حضرت به این اسم در غیبت نام برند تعبیر به «کافر» و «ملعون» و امثال آن شده است، (۲) و فقط شهرت آن حضرت به این نام و نشان، مربوط به زمان ظهور آن نور الهی است.

اما این که چرا در زمان غیبت این نام حضرت برده شود علت آن چندان روشن نیست، و هریک از علماء دین در این باره توجیهی و وجهی به عنوان حکمت نقل کرده اند، اما آن چه مورد نظر است این که آن امام

١ بحارالانوارج ٥٢ ص ٢٨٣ حديث ١٠.

٢ بحارالانوار ج ٥١ ص ٣١ باب النهي عن التسميه.

[صفحه ۲۲]

غائب، مظهر اسماء خفی و باطنی خداوند عزّوجلّ می باشند، و بسان خورشید در پس ابر، وجود مطهّرشان

از انظار خلق پنهان است، و حتى نام آن عزيز نيز بايد مخفى بماند.

نمى دانم اين غيبت چيست؟ خودشان مخفى اند! جا و مكانشان مخفى است! زمان ظهورشان مخفى است!

آیا خداوند متعال این خفاء را وسیله حفظ و حراست آخرین گوهر ذخیره خویش قرار داده؟ یا سرّ دیگری در این نشانِ پنهان است؟ این هم چیزی است که بر ما مخفی است، همه چیزشان مخفی است، پس بهتر آن است که ما نیز مُهر سکوت بر لب زنیم و فقط زیر لب چنین زمزمه کنیم:

«مُؤْمِنٌ بِسِرِّكُمْ وَ عَلانِيتِكُمْ وَ شاهِدِكُمْ وَ غائِبِكُمْ وَ اَوَّلِكُمْ وَ آخِرِكُمْ، وَ مُفَوِّضٌ في ذلِكَ كُلِّه اللَيكُمْ.»

«من به سرّ (پنهان) و علانیه (آشکار) شما، و شاهد (حاضر) و غائب شما و اوّلین و آخرین شما ایمان دارم، و در این باره همه چیز را به شما وا می گذارم.»

تا زمانی که هرگاه و هر مقدار که ایشان صلاح بدانند، ما را بر اسرار خویش محرم شمارند و نسبت به آن ها مطلع سازند. انشاء الله.

[صفحه ۲۳]

كان سَمياً و كَنياً للنبي و إنّ ذا لغيره لقد نُهي

ويژگى ششم: هم نام و هم كنيه پيامبر (صلى الله عليه وآله)

هم نام و هم كُنيه پيامبر(١)

حضرت رسول اكرم صلى الله عليه و آله:

«اَلْمَهْدِي مِن وُلْدي، إِسْمُهُ إِسْمِي و كُنْيتُهُ كُنْيتي.»(٢)

«مهدی از فرزندان من نامش نام من و کنیه اش کنیه من است.»

او که ذخیره الهی برای تحقق بخشیدن به وعده های قرآن(۳) و آرمان رسول الله صلی الله علیه و آله است، چه زیباست که نام نامی او به اسم سامی آن حضرت باشد.

نه تنها احیاگر کتاب و سنّت اوست، بلکه نام او را نیز زنده خواهد

۱ در زبان فارسی فقط انسان را

یک اسم هست و بس، اما در زبان عربی سه نوع نام گذاری دارند، یکی اسم و یکی لقب و دیگری کنیه، اما لقب عبارت است از تعابیری که حالت وضعی دارد و اشاره به یک خصوصیتی در فرد است، مثل لقب طاهر، که حاکی از پاکی اوست یا لقب امیرالمؤمنین و...

اما كنيه برگرفته شده از كلمه كنايه است، كه به جاى اين كه از خود شخص نام ببرند، او را با انتساب به پدر يا مادر مثل ابن الحسن يا ابن فاطمه، يا انتساب به پسر يا دختر او، مثل ابوالحسن ابو فاطمه، امّ حسين يا امّ فاطمه صدا مي كنند.

٢ بحار الانوارج ٥١ ص ٧٧ حديث ١٤.

٣ مانند آيه ٥٥ سوره نور: (وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات...)، و آيه ٩ سوره صف (هو الذي أرسل رسوله بالهدى و دين الحقّ ليظهره على الدّين كلّه ولو كره المشركون) كه اين دو آيه شريفه تفسير به زمان حضرت ولى عصر (عليه السلام) شده است.

[صفحه ۲۴]

ساخت و بر سینه جاودانه تاریخ حک خواهد کرد، و تنها او شایسته است هم نام و هم کنیه پیامبر باشد، و برای دیگران روا نیست که این دو را با هم بر خویش بگذارند.

اگر چه این لباس فقط بر قامت آن عزیز جلوه نمائی می کند که هم نام و هم کنیه آن رسول بزرگ الهی باشد، و تنها اوست که خیمه دین محمّدی را بر فراز گیتی بر پای می کند، اما تمام اجداد طاهرین ایشان برای تحقق این آرمان مقدس، سعی بلیغ و جهاد بی دریغ داشته اند و شاید به همین

مطلب اشاره فرمود حضرت... عليه السلام:

«اَوَّلُنا مُحَمَّدٌ وَ آخِرُنامَحَمَّدٌ وَ اَوْسَطُنا مُحَمَّدٌ وَ كُلُّنا مُحَمَّدٌ»(١)

١ بحار الانوار: ج ٢٥ ص ٣٤٣.

[صفحه ۲۵]

إذ كلّ مولود متى تولّدا فيها يصير مؤمناً موحّداً

ویژگی هفتم: میلادی پر برکت، مولودی سعادت بخش

میلادی پر برکت، مولودی سعادت بخش

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«إِنَّ الْلَيلَهَ الَّتي يولَدُ فيهَا الْقائِمُ عَلَيهِ السَّلامُ، لا يولَدْ فيها مَوْلُودٌ اِلَّا كان مُؤمِناً، وَإِن وُلِـ َدَ في أَرْضِ الشِّركِ نَقَلَهُ الله إلى الإيمانِ بِبَرِكَهِ الإِمام.»(١)

«هیچ مولودی در شب میلاد حضرت قائم علیه السلام به دنیا نمی آید، مگر آن که مؤمن خواهد بود، و اگر در سرزمین شرک نیز متولد شود خداوند او را به برکت امام علیه السلام به سوی ایمان خواهد کشاند.»

آن امام علیه السلام نور خداست، و نور با تاریکی سازگاری ندارد، در مکانی که نور باشد ظلمتی نیست و در آن زمان که نور پدید آید ظلمت و تاریکی محو می گردد.

همزمانی میلام هر مولود با میلام آن امام همام علیه السلام مُهر سعادتی است بر پیشانی آن کودک، چرا که نور خمدای از شعاع خورشید امامت بر پیکره وجودش می درخشد و درخت ایمان را در سرزمین وجودش

١ بحار الانوار ج ٥١ ص ٢٨.

[صفحه ۲۶]

می نشانید، و اگر در آن شب نوزادی در دیار ظلمانی شرک پدیدار شود، امواج درخشنده نور امام علیه السلام او را به سوی کشتی نجات، رهنمون خواهد ساخت، و این از جمله اوّلین آثار و برکات این وجود افلاکی در سرزمین خاکی است که ایشان

بركات بي شمار دارند و بي عدد.

«مَوالِي لا أحصى تَنائَكُمْ وَ لا اَبْلُغُ مِنَ الْمَدْحِ كُنْهَكُمْ.»(١)

ازجمله شب هائی که خداوند نظر خاصّه خود را بر بندگان می

افکند، و از سفره احسان خویش، بهرمندشان می سازد، شب نیمه شعبان، هنگامه طلوع ستاره ای فروزان از مشرق دامان پاک حضرت نرجس علیها السلام است.

و آن شب، شب بسیار مبارکی است و حضرت امام باقر علیه السلام در باره آن فرمودند:

«آن شب بعد از شب قدر برترین شب هاست، خداوند در آن شب به بندگان خویش، فضل خود را عطا می نماید، و آنان را به من و کرم خویش می آمرزد، و شبی است که خداوند به ذات مقدس خود سوگند یاد فرموده که هیچ تقاضا کننده ای را دست خالی برنگرداند، مگر آن که معصیتی را از خدا سؤال کرده باشد، و شبی است که خداوند آن را برای ما قرار داده در مقابل شب قدر که آن را برای پیغمبر صلی الله علیه و آله قرار داده، پس کوشش کنید در دعا و ثنا برای خدای تعالی.»(۲)

١ مفاتيح الجنان، زيارت جامعه كبيره.

٢ مفاتيح الجنان، اعمال شب نيمه شعبان.

[صفحه ۲۷]

بيت له مشرّف بالمجد و هي المسماه ببيت الحمد

ويژگى هشتم: بيت الحمد، چراغ فروزان

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«إِنَّ لِصاحِبِ الْأَمْرِ بَيتاً يقالُ لَهُ بِيتُ الْحَمْدِ، فيهِ سِراجٌ يزْهَرُ مُنْذُ يوْم وُلِدَ الى يوْم يقُومُ بِالسَّيفِ لا يطْفى.»(١)

«صاحب الامر علیه السلام را کاشانه ای است که بیت الحمدش گویند، از روز ولادت آن جناب در آن چراغی روشن و درخشان است و تا روزی که با شمشیر بپاخیزد خاموش نمی گردد.»

او ولی خدا و ولی امر الهی است، پس جایگاهی رفیع و خانه ای بلنـد مرتبه باید داشـته باشد، آن هم خانه ای که به سـتایش و حمد الهی نام گرفته و از همان خانه هائي است كه حضرت حق عزّوجلّ از آن ها به تقديس و تمجيد ياد فرموده:

(في بُيوت اَذِنَ اللَّهُ اَنْ تُرْفَعَ و يذْكَرَ فيهَا اسْمُهُ، يسَبِّحُ لَهُ فيها بِالْغُدُوِّ وَ الْأصالِ، رِجالٌ لا تُلْهيهِمْ تِجارَهٌ وَ لا بَيعٌ عَنْ ذِكْرِ اللهِ)(٢)

@«در خانه هائی که خداوند اذن فرموده که بلند مرتبه باشند و نام مقدسش در آن ها برده شود، مردانی هستند که صحگاهان و

١ بحارالانوار ج ٥٢ ص ١٥٨ حديث ٢١.

۲ سوره نور: ۲۶ و ۲۷.

[صفحه ۲۸]

شامگاهان تسبیح او می گویند، و هیچ تجارت و خرید و فروشی آن ها را از ذکر خدا غافل نمی سازد.» و باید در این خانه نوری و چراغی درخشنده باشد، چرا که خانه نور خداست و نباید این نور هر گز خاموش گردد تا عالمیان بدانند که نور الهی خاموش نگردد، و حجت خداوند زایل نشود، و گذشت روزگاران متمادی از نورش نمی کاهد و دست دشمنان برای خاموش کردن آن کوتاه است.

(يريدُونَ لِيطْفِؤُا نُورَ اللهِ بِافْواهِهِم وَ اللهُ مُتِمُّ نُورِه وَ لَو كَرهَ الْكافِرُونَ)(١)

«آنان می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش سازند ولی خداوند نور خود را کامل می کند، هرچند کافران خوش نداشته باشند.»

۱ سوره صف: ۸.

[صفحه ۲۹]

علامه فی ظهره معینه لمن یری ظاهره مبینه

ویژگی نهم: علامتی بریشت!؟

علامتي بريشت!؟

حضرت اميرالمؤمنين عليه السلام:

«بِظَهْرِه شامَتان، شامَةٌ عَلَى لَوْنِ جِلْدِه، وَ شامَةٌ عَلَى شامَهِ النَّبِي صَلَّى الله عَلَيهِ وَ آلِه.»(١)

«بر پشت او (امام زمان علیه السلام) دو علامت است، یکی از آن ها همرنگ پوستشان و دیگری مانند علامت (شانه) پیامبر صلی الله علیه و آله است.»

بر شانه مطهر نبوی صلی الله علیه و آله

علامتی بود که حکایت از ختم نبوت به وجود پاک آن رسول اعظم صلی الله علیه و آله می نمود، و آن حضرت به آن شناسائی می شد،(۲) و بر پشت شانه آخرین یادگار او حضرت مهدی علیه السلام نیز چنین علامتی است که با آن شناخته می شود.

١ بحار الانوار ج ٥١ ص ٢٥ حديث ٤.

۲ انبیاء گذشته یکی پس از دیگری، آمدن پیامبری را در آخر الزمان بشارت داده بودند که نبوت به او خاتمه می یابد و دین او ناسخ همه ادیان الهی است، و برای او علائمی برشمرده بودند تا مردم او را بشناسند و به او ایمان آورند، از جمله این علائم همین مهر بود که بر شانه مبارک ایشان نقش بسته بود. و در روایت است که: «یعرفونه کما یعرفون ابناءهم» آنها (با این اوصاف) او را می شناختند، همان طور که فرزندان خود را می شناختند.

[صفحه ۳۰]

آری وقتی او آیینه تمام نمای رسول الله صلی الله علیه و آله است، و اسم و رسم او را با خود دارد، و سیمای محمّدی صلی الله علیه و آله در چهره منوّرش هویداست، در علامت نیز باید که شبیه آن سفیر الهی باشد، و شاید آن علامت؛ علامت ختم وصایت است.

[صفحه ۳۱]

أنّ به تختم الأوصياء و هذه مرتبه عُليآء

ویژگی دهم: آخرین اوصیاء و ختم وصایت

آخرين اوصياء و ختم وصايت

حضرت بقيه الله عجل الله تعالى فرجه:

«....انَا خاتَمُ الأَوْصِياءِ وَبِي يَدْفَعُ اللهُ الْبَلاءَ عَنْ اَهْلِي وَشَيْعَتَى.»(١)

«من پایان دهنده اوصیایم و به واسطه من خداوند از اهل و شیعیانم بلا را می گرداند.»

او آرمان همه انبياء و اوصياست، و كامل كننده اهداف مقدس ايشان است، او

ركن شديدي است كه حضرت لوط على نبينا و آله و عليه السلام وقتى از ستم قوم خويش به تنگ آمد آرزويش نمود:

(لُو اَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّهُ اَوْ آوْي اِلِي رُكْن شَديد)(٢)

او امید داود و وعده نوشته شده زبور است:

(وَ لَقَدْ كَتَبْنا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ، إِنَّ الْأَرْضَ يرِثُها عِبادِي الصَّالِحُونَ)(٣)

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٠ حديث ٢٥.

۲ سوره هود: ۸۰. یعنی: ای کاش در برابر شما قدرتی داشتم یا تکیه گاه و پشتیبان محکمی، (آن گاه می دانستم با شما زشت سیرتان دد منش چه کنم) که این پشتیبان محکم در روایات تفسیر به وجود امام عصر (علیه السلام) شده است.

۳ سوره انبیاء: ۱۰۵.

[صفحه ۳۲]

«در زبور بعد از ذکر نوشتیم که بندگان شایسته ام وارث (حکومت) زمین خواهند شد.»(۱)

و تحقق بخش اهداف بلند سفيران الهي است، عصاره علوم اوّلين و آخرين و شاه ميوه درخت پاک هداست است.

چنانچه شاهراه نبوت و رسالت به كوى جد اطهرش رسول الله صلى الله عليه و آله پايان يافت، و مدال (خاتم النبيين)(٢) بر سينه اش آويخته شد، قافله وصايت نيز بر آستان مقدس حضرت ولى عصر عليه السلام رحل اقامت خواهد افكند، وصايت همه اوصياء به او ختم و كامل خواهد شد.

«آن چه خوبان همه دارند تو تنها داری.»

و خيمه دين مبين اسلام به دست او بر سر تمام اديان و مذاهب سايه گستر خواهد شد كه اين وعده الهي است:

(هُو الَّذي اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدي وَ دينِ الْحَقِّ لِيظْهِرَهُ عَلَى الدّينِ كُلِّه وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ)(٣)

«او کسی است که رسول خویش را به هدایت و دین حق فرستاد تا بر همه ادیان

غالب سازد هرچند مشركان كراهت داشته باشند.»

آری او ختم اوصیاست و چه نیکو ختامی است؛

(خِتَامُهُ مِسْكُ وَ فَي ذَلِكَ فَليَتَنافَسِ الْمُتَنافِسُون)(۴)

او وعده حضرت موسى (عليه السلام) به صابران بنى اسرائيل است: (و قال مُوسى لِقَومِه اِسْتَعينُوا باللهِ وَ اصْبِرُوا، إنَّ الأرْضَ للهِ
 يورثُها مَن يشاء مِن عِبادِه و العاقِبَهُ لِلمُتَّقينَ)

۲ سوره احزاب: ۴۰.

۳ سوره توبه: ۳۳.

۴ سوره مطفّفین: ۲۶.

[صفحه ۳۳]

فرقته عن صحبه الفجار و أنسه مع كمّل الأخيار

ویژگی یازدهم: همدم با نیکویان کامل

حضرت امام رضا عليه السلام:

«سَيونِسُ اللهُ به (خِضْر) وَحْشَهَ قائِمِنا (عليه السلام) في غِيبَتِه وَ يصِلُ بِه وَحْدَتُهُ.»(١)

«بزودی خداوند حضرت خضر را مونس وحشت قائم ما علیه السلام قرار خواهد داد و تنهائی او را بر طرف خواهد کرد.»

در طول تاریخ همیشه اهل کفر و باطل به پیکار اهل ایمان و حقّ پرداخته اند، و شیاطین در مسیر هدایت، سنگ انداخته اند.

بعد از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله خلفای کفر و الحاد یکی پس از دیگری در مقابل ائمّه هُدی علیهم السلام قرار گرفتند، و هریک به نحوی این اولیاء الهی را به شهادت رسانیدند.

نوبت به اولیاء که رسید آسمان طپید زان ضربتی که بر سر شیر خدا زدند

آن در که جبرئیل امین بود خادمش اهل ستم به پهلوی خیر النساء زدند

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ١٥٢ حديث ٣.

[صفحه ۳۴]

پس آتشی ز اخگر الماس ریزه ها افروختند و بر جگر مجتبی زدند

پس آن سرادقی که ملک نیست محرمش کندند از مدینه و در کربلا زدند

و همين گونه يک يک ائمه دين را بعد از اذيت بسيار، به زهر يا سمّ به شهادت رساندند.

امّا از آن جا که

مشیت الهی بر آن تعلّق گرفت که حجت بالغه الهی به دور از دولت فاسقین و ظالمین گذران عمر شریف نماید، و یکه و تنها ساکن صحراها و بیابان ها و نقاط اقصی باشد، و یا در شهرها به دور از دسترس مردم تردد نماید و از انظار خلق غایب و مستور باشد، خداوند، مردمان کامل و برترین نیکویان خلق خود را به خلوتگاه انس او خواهد فرستاد تا هم دم و هم راه و مونس تنهائی او باشند و از آن جمله است حضرت خضر نبی علی نبینا و آله و علیه السلام.

در بعضی از روایات چنین آمده که سی نفر از نیک سیرتان و خوبان کامل، اُنس تنهائی یگانه باقیمانده حضرت زهرایند سلام الله علیها(۱).

(فَطُوبِي لَهُمْ وَ حُسْنُ مَآبِ)(٢)

خوشا پروانگان گرد رویت خوشا پرپر زنان دور کویت

١ بحار الانوارج ٥٢ ص ١٥٣ و ١٥٧ حديث ٢٠.

۲ یعنی: پاکیزه ترین زندگی دارند و بهترین فرجام ها. سوره رعد: ۲۹.

[صفحه ۳۵]

أن بيعه للفاجرين الفسقه من أحد فلم تذلّ عنقه

ویژگی دوازدهم: در قلمرو فرمان هیچ کس نیست

حضرت امام حسن مجتبى عليه السلام:

«إِنَّ الله عَزَّوَجَلَّ يخْفي وِلادَتَهُ وَ يغيبُ شَخْصَهُ لِئللَّا يكُونَ لاَحد في عُنْقِه بَيعَهُ إذا خَرَج.»(١)

«خداونـد عزّوجـلّ میلاـدش را مخفی و وجود مقدسـش را در پس پرده غیبت نگه داشت تـا هنگـام قیامش بیعت هیچکس در گردنش نباشد.»

هنگامی که مردم حضرت سید الشهدا علیه السلام را تنها گذاشتند و طاغیان و یاغیان و باغیان را بر سر خویش حاکم و مسلّط ساختند، و از اوج عزّت به پرتگاه ذلّت افتاده، تن به خواری و خفت دادند و به جای آل الله علیهم السلام دست انتخاب به سوی شیاطین

دراز کردند(۲)، و دست پاک

١ الإمام المهدى ص ٨٩، و بحار الانوارج ٥١ ص ١٣٢ حديث ١.

۲ شکی در این نیست که بیعت با پیغمبر و امام، لازم و شرط ایمان است، و در حقیقت بیعت با خداوند می باشد (الّعذین یبایعونک انّما یبایعون الله).

اما بیعت با غیر معصوم: اگر به طور خاص از طرف امام معصوم نصب شده و به فرمان امام باشد، بیعت با او واجب است، چون بیعت با او، بیعت با امام است، و گر نه بیعت با او جایز نیست، خواه دعوت او به سوی خودش باشد، خواه به عنوان نیابت و و کالت از امام.

جهت اطلاع بیشتر به کتاب مکیال المکارم باب ۸ فصل ۳۴ و یا ترجمه آن مراجعه شود.

[صفحه ۳۶]

معصوم علیه السلام را کنار زده و دست آلوده غیر معصوم را به بیعت فشردند، درخت کفر و نفاق بالا گرفت و از جمله ثمرات شرم آن، خانه نشین شدن ائمه هُدی علیهم السلام گردید، و آن بزرگواران مجبور شدند به خاطر حفظ دین خدا و حراست و نگه داری خون خود و شیعیانشان به طور تقیه در تحت فرمان حکومت جائران زندگی نمایند، و تحت بیعت و فرمان روائی آن ها باشند(۱)، ولی چون قلم تقدیر پروردگار چنین نگاشته بود که آخرین حجت الهی، دست انتقام حق تعالی باشد و حکم خداوندی را بر تمام گیتی سیطره دهد و نه تنها تحت فرمان هیچ دولتی نباشد، بلکه همه را تحت فرمان کشد، از این جهت ولادت و دوران زندگی آن حضرت از منظر چشم مردمان مخفی شد تا بیعت هیچ پادشاه و حکومتی را در

گردن نداشته باشد، و چون قیام نماید حکم احدی بر او روا نباشد، بلکه در آن روز تنها حکم و ملک از آن خداوند قادر قهار خواهد بود؛

(لِمَنِ الْمُلْكُ الْيؤمَ، للهِ الْواحِدِ الْقَهّارِ)(٢)

١ بحار الانوارج ٥١ ص ١٣٢ حديث ١.

۲ یعنی: حکومت امروز برای کیست؟ برای خداوند یکتای قهار است. سوره غافر: ۱۶.

[صفحه ۳۷]

فى سنّه اذا يبين فينا بين الثلاثين و اربعين

ویژگی سیزدهم: جوانی بعد از سال های طولانی!

حضرت امام حسن مجتبى عليه السلام:

«لَوْ قامَ الْمَهْدِي لَأَنكَرَهُ النّاسُ، لَإَنَّهُ يرْجِعُ اِلَيهِم شابًّا وَ هُمْ يحْسَبُونَهُ شَيخًا كبيراً.»(١)

«چون حضرت مهدی علیه السلام قیام نماید، مردم او را انکار کنند، زیرا او را پیری بزرگ سال می پندارند، ولی او به صورت جوان به سوی آن ها بر می گردد.»

از ویژگی های گل نرجس علیها السلام این که مرور ایام و گذران شب ها بر جسم مطهّرش اثر نمی گذارد، او امام «عصر» و «زمان» است پیش از زمان و پیشوای زمان است، و بر زمین و زمان احاطه کامل و تسلط شامل دارد. برتر از زمان و فراتر از مکان است، بلکه به وجود آن حضرت، آسمان و زمین و گردش ایام و لیالی، استوار و برقرار است.

«بِوُ جُودِه ثَبَتَتِ الْأَرْضُ وَ السَّماءُ.»(٢)

آسمان و زمین و لیل و نهار به ولایش چنین گرفته قرار

١ منتخب الاثر، ص ٢٥٨.

۲ به یمن وجودش زمین و آسمان استوار مانده است.

[صفحه ۳۸]

پس اگر اراده آن جناب که همان مشیت پاک الهی است بر آن تعلق گیرد که گذران زمان در وجود مسعود او اثر نگذارد، باید که زمانه، اسلحه خویش را زمین بگذارد و سر تسلیم بر آستان حضرتش فرود آرد که اطاعت امام عليه السلام بر همه چيز و همه كس به وجوب تكويني و تشريعي واجب است.

و بدین جهت آن عزیز با عمری طولانی اما سیمای جوان و نورانی و در چهره ای چهل ساله یا کمتر ظاهر خواهند شد، و به همین خاطر بسیاری از مردم، حضرتش را انکار می کنند، زیرا بعد از گذشتن زمانی طولانی او را پیری سالخورده می پندارند و در شمار جوانانش نمی انگارند، و این نیز بحر امتحانی است که جز مؤمنین توان عبور از آن را ندارند.(۱)

١ «لو قد خرج القائم عليه السلام بعد أن أنكره كثير من الناس، يرجع شاباً موفّقاً، فلا يثبت عليه إلا كل مؤمن» بحار الانوار ج ٥٢
 ص ٣١٩ حديث ٢٠.

[صفحه ۳۹]

سلطانه يحيط في الأقطار و حكمه ينفذ في الأمصار

ویژگی چهاردهم: سلطنت بر پهنای گیتی

حضرت رسول اكرم صلى الله عليه و آله:

«اَلْمَهْدِي مِنْ وُلْدي، اَلَّذي يفْتَحُ الله بِه مَشارِقَ الْأَرْضِ و مَغارِبَها.»(١)

«مهدی از فرزندان من است، همان که خداوند به وسیله او مشرق ها و مغرب های زمین را فتح خواهد کرد.»

چون دوران پادشاهی او فرا رسد و همای سلطنت مهدوی پر گشاید و بر فراز آسمان عزّت به پرواز در آید، بال های رحمت او بر گوش تا گوشه عالم سایه خواهد افکند، و گیتی به دست حق پرستش فتح خواهد شد(۲)، و عروس پریشان دین بعد از روز گاری دوباره بر محمل سامان خواهد نشست، و دیو باطل و ظلم از این عالم رخت بر خواهد بسته به سرزمین نیستی سفر خواهد کرد(۳)، و دیگر زمین خداوند از وجود لاشخورهای گناه و معصیت پاک خواهد شد، و عدل و عدالت جایگزین آن

١ الزام

الناصب، ص ١٢٧.

٢ منتخب الأثر: ص ٤٧٠.

۳ روزگار رهائی: ج۱ ص۵۰۰.

[صفحه ۴۰]

می گردد.(۱)

در آن هنگام خداونـدگار عالميـان بـدون خـوف و ترس پرسـتش مي شـود و «يكُونُ الـدّينُ شِهِ»(٢) و فقـط شـريعت خاص از خداوند خواهد بود و اين وعده حقّي است كه قابل تكذيب نخواهد بود.

(ذلِكَ وَعْدٌ غَيرُ مَكْذُوبِ»(٣)

«اَلسَّلامُ عَلَيكَ يا وَعْدَ اللهِ الَّذي ضَمِنَهُ.)(۴)

۱ «اما تحبون أن يظهرالله عزوجل الحق والعدل في البلاد ويحسن حال عامه الناس ويجمع الله الكلمه ويؤلَّف بين القلوب المختلفه، ولا يعصى الله في أرضه» بحارالانوار ج ۵۲ ص ۱۲۸ حديث ۲۰.

۲ یعنی: و دین مخصوص خداوند گردد. سوره بقره: ۱۹۳.

۳ یعنی: این وعده ای است که دروغ نخواهد بود. سوره هود: ۶۵.

۴ يعنى: سلام بر تو اى وعده خداوند كه تحقق آن را ضمانت فرموده! مفاتيح الجنان، زيارت آل ياسين.

[صفحه ۴۱]

بعلمه في عهدي ليحكم من ربه في كل امر يلهم

احكام حق عنده مبينه يقضى بدون شاهد و بينه

ویژگی پانزدهم: حکم داودی

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«إذا قامَ قائِمُ الِ مُحَمَّد عَلَيهِمُ السَّلامُ حَكَمَ بَينَ النَّاسِ بِحُكْمِ داوُدَ، فَلا يحْتاجُ إلى بَينَه، فَيلْهِمُهُ الله تَعالى، فَيحْكَمُ بِعِلْمِه.»(١)

«آن گاه که قیام کننده آل محمّد علیهم السلام بپاخیزد، در میان مردم به حکم داود حکم نماید، و نیازی به شاهد و بینه ندارد، بلکه خداوندگار بلند مرتبه او را الهام می کند و او به علم خویش عمل خواهد کرد.»

آن زمان که حضرت داود علی نبینـا و آله و علیه السـلام به حکم (وَ آتَینـاهُ الحِکْمَهَ وَ فَصْـِلَ الْخِطابِ)(۲) منصب حکمرانی و قضاوت را به دست گرفت، دو نفر که بر سر عده ای گوسفند کارشان به اختلاف کشیده بود، در محضرش بیان ادّعا کردند و آن حضرت بدون این که از آن ها شاهدی طلب کند به صدور حکم الهی اقدام نمود. ولی در اندک زمانی متوجه شد که آمدن این دو نفر نزد او دستوری بوده از طرف خداوند متعال تا داود را امتحان

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٣٩ حديث ٨٤.

۲ یعنی: دانش داوری عادلانه به او دادیم. سوره ص: ۲۰.

[صفحه ۴۲]

نمایند و نمی بایست داود بدون خواستن شاهد و بینه حکم می نمود. (۱)

آری داود را گفتنـد که حکم بـدون طلب شاهـد مخصوص خلیفه دیگری است که وعـده آمدنش در زبور، مزبور است(۲)، و فقط اوست که بدون بینه حکم خواهد فرمود.

اگر چه اجداد طاهرینش همگی سینه هاشان مخزن اسرار و علوم خداوندی بود و آگه از اسرار غیب و نهان بودند، اما امر الهی چنان صادر شده بود که در میان مردم به واسطه شاهد، بینه، سوگند و اموری که در قضاوت معتبر است حکم نمایند، اما از ویژگی های سلطان عصر علیه السلام در زمان ظهور، آن است که در میان مردم به علم معبودی و حکم داودی حکم خواهد نمود و از کسی طلب بینه و شاهد نخواهد کرد و نیازی به بینه ندارد.

آرى او خود شاهد است و حاكم و به «عين الله الناظره» مى بيند و به «حكم الله المرضى» حكم مى كند و با «يد الله الباسطه» اجراى حكم مى نمايد، انشاء الله.

١ تفسير الميزان: ج ١٧ ص ٢٠ سوره ص.

۲ سوره انبیاء: ۱۰۵.

[صفحه ۴۳]

درع النبي بجسمه قد استوى آبائه قد لبسوه ما استوى

ویژگی شانزدهم: زرهی یادگار بر قامتی استوار

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

دِرْعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى الله عَلَيهِ وَ آلِه وَ كَانَتْ تَسْحَبُ عَلَى الأَـرْضِ، وَ اِنَّى لَبِسْتُها فَكَانَتْ وَ كَانَتَ، وَ اِنَّها تَكُونُ مِنَ القائِمِ، كَما كانَت مِن رَسُولِ اللهِ صَلَّى الله عَلَيهِ وَ آلِه مُشَمَّرَهُ.»(١)

«پدرم زره رسول خدا صلی الله علیه و آله را پوشید، روی زمین کشیده می شد، و من پوشیدم، همان طور بود، و آن زره برای حضرت قائم زیبنده می باشد، همان طور که برای رسول الله صلی الله علیه و آله اندازه و زیبنده بود.»

اخبار و آثار اهل بیت علیهم السلام حاکی از آن است که قامتِ چون قیامت رسول اعظم اسلام صلی الله علیه و آله را دو زره مخصوص بود، یکی زرهی که بعد از آن بزرگوار، نشان امامت کبری و خلافت عظمای جانشینان آن حضرت می باشد و ویژگی اش آن است که فقط بر قامت امام هر زمان و خلیفه راستین پیامبر، راست و درست می آید، و دیگری چون بپوشد قامتش کوتاه باشد یا بلند، یک وجب از او بلندتر خواهد بود و نزد

١ بحار الانوار، ج ٥٢ ص ٣١٩ حديث ٢٠.

[صفحه ۴۴]

ائمه هُدى عليهم السلام امامي بعد از امام چرخيده تا به محضر مقدس امام عصر عليه السلام رسيده. (١)

ولی زره دیگر رسول خدا صلی الله علیه و آله آن است که حتی بر قامت مبارک ائمه علیهم السلام نیز استوار نمی شد و مقداری از قامتشان بلندتر بود، و این زره بعد از رسول گرامی اسلام، مخصوص قامت سرو گل زیبای نرگس است، که چون بر قامت او آراسته شود بر او راست و درست و استوار آید و صحنه ای از قامت سرو گونه آن پیک آخرین الهی و پیامبر بزرگ خدا بر پرده روزگار مصوّر خواهد شد و خاطرات گام های استوار و خرامان آن سرور بزرگ، زنده خواهد شد که این زاده رسول خدا صلی الله علیه و آله و محمّدی دیگر است. صلوات الله علیهم اجمعین.

١ علامه مجلسي (رحمه الله)، عين الحياه بحث امامت، تنوير ششم، بعضي از صفات و علامات امام.

[صفحه ۴۵]

لأجله جمع من الأموات ترجع في الأرض إلى الحياه

ویژگی هفدهم: ملاقات زندگان و مردگان

حضرت اميرالمؤمنين عليه السلام:

«فَيبْعَثُ اللهُ الْفِتْيهَ مِنْ كَهْفِهِمْ مَعَ كَلْبِهِمْ»(١)

«پس خداوند آن جوانان را از پناهگاهشان هم راه با سگشان بر می انگیزد.»

بسیار زیباست! حیرت انگیز و خیره کننده! عجیب و شگفت آور! این صحنه ظهور را می گویم! ملاقات اوّلین بـا آخرین، زندگان با مردگان، احیا با اموات.

آرى از عترت طاهره عليهم السلام چنين رسيده:

«در ماه جمادی الثانی و مقداری از رجب، بارانی بر سر مردم فرو می ریزد که چشم روزگار مانند آن را تماشا نکرده، آن گاه خدای قادر متعال گوشت و بدن اهل ایمان را از میان قبرهاشان به سانِ شاخه گلی می رویاند. بر می خیزند و خاک از موهای سرشان می افشانند.»(۲)

١ بحارالانوارج ٥٣ ص ٨٥.

۲ اعلام الورى ص ۴۳۲، بحارالانوار ج ۵۲ ص ۳۳۷.

[صفحه ۴۶]

آن جوانمردان هفتگانه کهف با آن سگ با وفاشان زنده می گردند و مردانی از گذشتگان از پشت کوفه به آن پیشوای حق

پرستان می پیوندند، که شمار آن ها بالغ بر ۲۷ نفر خواهد بود. پانزده تنشان از قوم حضرت موسایند؛ آنان که به حق گرویدند و به سوی او هدایت کردند و ۷ تن یاران غار؛ آن

جوان مردان آرمیده در کهف و حضرت یوشع بن نون، و آن نمونه ایمان و برگزیده مسلمان یعنی حضرت سلمان و آن محبوب حضرت باری جناب ابودجانه انصاری و آن ثابت قدم استوار؛ مرد راستی و داد حضرت مقداد و شمشیر خدای اقدس اقدر جناب انور مالک اشتر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین.(۱)

و اینان یاران و هواداران و سرداران مُلک ملکوتی آن مقتدای حق پرستان و آرمان یکتا پرستان حضرت بقیه الله الاعظم ارواحنا فداه خواهند بود.

جان بی مقدار ما فدای راهشان و سر و پیکرمان، خاکِ راهی که این عزیزان بر آن گام می نهند.

۱ «يخرج مع القائم(عليه السلام) من ظهر كوفه سبع و عشرون رجلًا خمسه عشر من قوم موسى (عليه السلام) الذين كانوا يهدون بالحق وبه يعدلون، و سبعه من أهل الكهف، و يوشع بن نون و سلمان و ابودجانه الانصارى و المقداد و مالك الاشتر فيكونون بين يديه أنصاراً و حكّاماً.» بحار الانوار ج ٥٣ ص ٩١ ح ٩٥.

[صفحه ۴۷]

فانّه من مكّه اذ يظهر لديه كان حجر فيظهر

ویژگی هجدهم: زاد و توشه راهیان و آذوقه هم راهیان

حضرت امام محمّد باقر عليه السلام:

«.... فَهُو زَادُهُمْ حَتَّى يُنْزِلُوا النَّجَفَ مِنْ ظَهْرِ الْكُوفَهِ.»(١)

«پس آن (سنگ) توشه آن هاست تا از پشت کوفه در نجف بار اندازند.»

حضرت موسی علی نبینا و آله و علیه السلام را سنگی بود که چون عصای خویش بر آن می کوبید برای هر یک از دوازده فرقه بنی اسرائیل، چشمه ای از آن جاری می گشت، هنگامی که از آن می نوشیدند سیر و سیراب می گشتند و تشنگی و گرسنگی از مرز کشور بدنشان خارج می شد.

و چون مواریث انبیاء و آثار اصفیاء به امام عصر

علیه السلام منتقل می شود و نزد آن حضرت موجود می باشد، سنگ و عصای حضرت موسی علی نبینا و آله و علیه السلام نزد حضرتش به یادگار مانده است.

چون در مکه قیام نماید و از آن جا به قصد کوفه حرکت فرماید، منادی حضرت، ندا خواهد داد:

«هیچ کس غذا و آب و نوشیدنی هم راه بر ندارد.»

١ اعلام الورى ص ٤٣٠، بحار الانوار ج ٥٣ ص ٣٣٨.

[صفحه ۴۸]

آن گاه آن حضرت آن سنگ را بار شتری کرده به هم راه می برند و در هر منزلی که فرود آیند آن چشمه ها از آن سنگ جاری شود، پس گرسنگان را سیر و تشنگان را سیراب نماید، و حیواناتشان نیز سیراب گردند. این سنگ حامل زاد و توشه راهیان راه و هم راهیان آن شاه خواهد بود.(۱)

(عَيناً يشْرَبُ بها عِبادُ اللهِ يفَجِّرُونَها تَفْجيراً) (٢)

۱ امام باقر (عليه السلام) فرمود: «اذا قام بمكّه و اراد ان يتوجّه إلى الكوفه، نادى مناديه: الا لا يحملن احد طعاماً و لا شراباً، و يحمل معه حجر موسى بن عمران و هو وقر بعير، فلا ينزل منزلاً الاّ انفجرت منه عيون، فمن كان جائعاً شبع و من كان ظامئاً روى، و رويت دوائبهم، فهو زادهم حتّى ينزلوا النجف من ظهر الكوفه.» بحار الانور ج ۵۳ ص ۳۳۵.

۲ یعنی: از چشمه ای جوشان که بندگان خاص خدا از آن می نوشند، و از هرجا بخواهند آن را جاری می سازند. سوره انسان: ع.

[صفحه ۴۹]

لكلّهم قد تنزل السيوف من ربّهم و إنها ألوف

ویژگی نوزدهم: زینت شمشیرهای آسمانی

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«إذا قامَ الْقائِمُ، نَزَلَتْ سُيوفُ الْقِتال، عَلَى كُلِّ سَيف اِسْمُ الرَّجُلِ و

اِسْمُ اَبِيهِ.»(١)

«هنگامی که (حضرت) قائم علیه السلام قیام کند، شمشیرهای جنگی از آسمان نازل شود، بر هر شمشیری نام مرد و پدرش نگاشته شده.»

آنان مردان آسمانی اند که از اوج افلاک تا به روی خاک آمده اند تابه زمینیان بیاموزند آسمانی بودن را.

اینان خاک فرزند پاک ابو ترابند. افلاکیان خاک نشینند. در پیشگاه مقدس یوسف فاطمه علیهما السلام خاک می شوند و از هر چه غیر خداست پاک می شوند.

بر زمینند اما انس با آسمان دارند و مردان آسمانی را سلاح های آسمانی سزاوارتر است. بدین جهت شمشیرهای برّنده از آسمان بر ایشان فرود می آید در حالی که زیبائی و زینت هر شمشیر نام صاحب آن شمشیر

١ بحار الانوار: ج ٥٢ ص ٣٥٤. غيبه نعماني ص ٢٤٤.

[صفحه ۵۰]

و نام پدر اوست که بر روی آن نقش بسته و آن را تماشائی تر ساخته.

علاوه که این سلاح و زره ها و کلاه خودهای مخصوص، علامت یاران مهدی علیه السلام است و آن حضرت وقتی آن ها را بر قامتشان حمایل می کنند به آنان چنین می فرمایند:

«هر کس این سلاح ها را حمایل ندارد با او مجاهده نمایید و به کامش زهر تلخ مرگ بریزید.»(۱)

و باید که ریشه کفر و ظلم در عالم پست و سُفلی به وسیله سلاح های پاکیزه عالم أعلی برکنده شود. انشاء الله تعالی.

۱ امام صادق (عليه السلام) فرمود: «اذا قام القائم....فسيخرجون ألف درع و اثنى عشر ألف سيف و اثنى عشر ألف بيضه، لكلّ بيضه وجهان...فيلبهم ذلك، ثم يقول: من لم يكن عليه مثل ما عليكم فاقتلوه» بحار الانوار: ج ۵۲ ص ۳۷۷.

ويژگى بيستم: رايت با مهابت رسول الله

حضرت امام محمّد باقر عليه السلام:

ظَهَرَ الْقَائِمُ عَلَيهِ السَّلامُ ظَهَرَ بِرايهِ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَ آلِه.»(١)

«هنگامیکه حضرت قائم علیه السلام ظاهر شود، با پرچم رسول الله صلی الله علیه و آله ظهور نماید.»

در اولین رویاروئی دولت اسلام با حکومت کفر و شرک یعنی روز بدر، حضرت جبرئیل امین علیه السلام پرچمی را که تار و پودش از برگ های بهشتی در هم آمیخته بود بر رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرود آورد و آن سرور، آن را گشودند.

بعد از فتح بدر آن را پیچیده به حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام دادند. حضرتش در جنگ بصره گشودند و همای فتح و ظفر بر سر آنان سایه افکند، سپس آن را پیچیده و نزد ائمه هُدی دست به دست تا به دست یگانه پرست بزرگترین پرچمدار فتح و پیروزی حضرت قائم آل محمّد علیه السلام رسید و چون بپاخیزد بازش نماید و به اهتزازش در آورد.

١ بحار الانوار: ج ٥٢ ص ٣٥١.

[صفحه ۵۲]

از شگفتی های این رایت این که چون گشوده شود از یک ماه راه، ترس و هراس و رعب از چپ و راست و پیش رو و پشت سرش مانند آتش سوزنده و برق جهنده بر جان دشمنان می افتد، و آنان را از هر گونه تحرک و اقدام باز می دارد و اراده را از آنان سلب می کند و روی به هر که گذارد هلاکش را به دنبال دارد.(۱)

و به دنبال این رعب و وحشت دشمن، این نسیم فتح و پیروزی و ظفر است که پرچم به اهتزاز در آمده اش را به آن سو و این سو حرکت می دهد.

آری آن پرچمی که در اول

غربت اسلام گشوده گشت و عطر و شمیم فتح و ظفر را به ارمغان آورد، بعد از غربت دوباره اسلام یک بار دیگر باز شود و این بار دیگر باز شود و این بار دیگر پیچیده نخواهد شد و این یگانگی پرچم در ابتداء و انتهاء در بدو طلوع نور و پس از زمان ظهور، نشانه ای بزرگ برای اهل ایمان است که این حکومت، همان شجره طیبه ای است که ریشه آن با خون شهدای بدر آبیاری شد و اکنون شکوفا گشته و به ثمر رسیده است.

و این باغبان؛ یادگار همان پیشوای با فرّ و جاه اسلام حضرت رسول اکرم محمّد بن عبدالله صلی الله علیه و آله است.

سلام خدا و ملائكه و مردمان بر اولين و آخرين اين خاندان.

۱ «رایه رسول الله (صلی الله علیه و آله وسلم) نزل بها جبرئیل یوم بدر سیر به... نشرها رسول الله یوم بدر ثم لفّها و دفعها إلی علی (علیه السلام) فلم تزل عند علی (علیه السلام)... و هی عندنا هنا. لا ینشرها أحد حتّی یقوم القائم (علیه السلام)، فاذا قام نشرها... و یسیر الرعب قدّامها شهراً و وراءها شهراً و عن یمینها شهراً.»

بحار الانوار: ج ۵۲ ص ۳۶۰.

[صفحه ۵۳]

إن ربّه اختار له السّحابا يركبه فيصعد السماء

ویژگی بیست ویکم: سفر بر پشت ابر!

حضرت امام محمّد باقر عليه السلام:

«أَمَا إِنَّهُ سَيرْ كَبُ السَحابَ.»(١)

«او به زودی بر پشت ابر سوار شود»

همه چیز و همه کس باید دست در دست هم دهند، و در خدمت او در آیند، تا وعده الهی تحقق یابد.

ابرهای پر رعد و برق و سخت و صعب و سنگین در زیر پای سلطان عصر علیه السلام نرم و راهوار شوند به گونه ای که بر بساط ابرها

نشیند و در عالم سیر کند.

آری ابرهائی که از بلند پروازی، خود را تا سینه افق بالا کشیده اند و از سختی غرش رعد و تیزی برق جهنده و گیرنده خویش، دل ها را ذلیل و هراسان خویش می کنند، چون نوبت به آن عزیز مقتدر می رسد سر تسلیم به زیر پایش فرود آورند و مرکب رام و راهوارش گردند و به هرکجا که اراده فرماید سیرش دهند.

اگر چه برای ذوالقرنین نیز ابرها مسخر شدند، اما ابرهای لطیف و نرم

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٢١ حديث ٢٧.

[صفحه ۵۴]

و آرام و بدون رعد و برق و اگر می خواست بر پشت ابرهای صعب و سخت و سنگین نشیند، برایش میسر نمی شد، زیرا که آن ها فقط ذلیل زیر پای همای عزیز زهرایند و بس.(۱)

۱ امام صادق (عليه السلام): «ان الله خير ذا القرنين السحابين الذلول و الصعب، فاختار الذلول و هو ما ليس منه برق و لا رعد و لو اختار الصعب لم يكن له ذلك، لأن الله اذخره للقائم (عليه السلام).»

بحار الانوارج ۵۲ ص ۳۲۱ حدیث ۲۸.

[صفحه ۵۵]

عند ظهوره نداء يرفع في الناس و الأذان كل يسمع

ویژگی بیست و دوّم: فریاد آسمانی

حضرت امام رضا عليه السلام:

«هُوَ الَّذي ينادي مُناد مِنَ السَّماءِ بِإِسْمِه، يشمَعُهُ جَميعُ أَهْلِ الْأَرْضِ بِالدُّعاءِ اِلَيهِ.»(١)

«او کسی است که منادی از آسمان نام او را فریاد می کند، و به سوی او می خواند که همه اهل زمین می شنوند.»

چون راه طولانی غیبت به انتها برسد و روزگار نشستن پایان پذیرد و پرده های حجاب، دامن از چشم خلق بر چینـد و هنگام ظهور و تجلی نور فرا رسد، از فراز گنبد گردون و از میان آسمان نیلگون صدای دلربای امین وحی و سید اهل آسمان ها حضرت جبرئیل علیه السلام در مشرق و مغرب عالم طنین انداز شود و عالمیان را بر سر سفره بیعت الهی صلا زند.(۲)

و نام بلند آن حجت الهي و خليفه حضرت رسالت پناهي را با نام نامي پدر مطهرشان بر عالميان گوشزد نمايد، انشاء الله. (٣)

و این است دعوت او: ای منتظران بپا خیزید که آن ذخیره الهی قیام

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٢٢ حديث ٢٩.

٢ بحار الانوار: ج ٥٢ ص ٢٩٠ حديث ٣٢.

٣ بحار الانوار ج ٥١ ص ٣٨.

[صفحه ۵۶]

کرده، به سوی او آیید که اینک وقت قیام است و پایان انتظار.

اى دلسوختگان! زمان خونخواهى حسين عليه السلام فرا رسيده. (١)

و اي اهل ايمان وعده الهي تحقق يافته. (٢)

و هر قومی به زبان خویش ندا را متوجه شود، تا حجت بر همه تمام گردد و هیچ کس را عذر و بهانه ای نباشد.

زیرا اوست که تمام ادیان را محو و نابود می کند، و دین خدا را بر همه عالم غالب می کند. (۳)

و این ندا را رمزی دیگر نیز می باشد، که علامت حتمی ظهور باشد، امام صادق علیه السلام فرمودند: «علامت را بشناس»(۴) تا به گمراهی نیفتی و در ضلالت قدم ننهی، دزدان راه و مدعیان دروغین نتوانند تو را به سوی خویش دعوت کنند، و این نشانی روشن برای حقیقت است.

و این نـدا؛ ندای فجر صادق است که در صبح صادق دمیده خواهد شد، و در آخر روز، شیطان آخرین تلاش خویش را برای گمراهی خلق می نماید، و مردم را به کفر و شرک می

(إِنَّ الشَّيطانَ لِلْإِنْسانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ)(ع)

۱ «ثم يخرج المنتصر و يطلب بدم الحسين و دماء أصحابه.» بحار الانوار ج ۵۳ ص ۱۴۵ حديث ۲.

٢ (وَعَدَالله الَّذينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُواالصّالِحات لَيسْتَخْلفَنَّهُمْ في الأرْض...) سوره نور آيه: ٥٥

٣ (هُوَ الَّذي اَرسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدي وَدينِ الحَقِّ لِيظْهِرَهُ عَلَى الدّينِ كُلِّهِ...)سوره توبه، آيه: ٣٣.

۴ «اعرف العلامه.»

۵ «ثمّ ينادى ابليس في آخرالنهار من الأرض: ألا إنّ الحق مع عثمان وشيعته» ارشادمفيد: باب ۴٠ ح٣.

ع یعنی: بدرستی که شیطان دشمن آشکاری برای انسان است. سوره یوسف: ۵.

[صفحه ۵۷]

أن يهلك الشّيطان في المقاتله إنّ رسول الله كان قاتله

ویژگی بیست و سوم: ابلیس در کام مرگ

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«فَيلْحَقُهُ النّبِي (صلى الله عليه و آله) فَيطْعَنُهُ طَعْنَهُ بَينَ كَتْفَيهِ، فَيكُونُ هَلاكُهُ وَ هَلاكُ جَميع اَشْياعِه.»(١)

«پیامبر صلی الله علیه و آله به او می رسد و نیزه ای در میان دو کتف او می زند. در این هنگام او و همه یاران او هلاک می شوند.»

از آیات کتاب خمدا و روایات ائمه هُمدی چنین به دست می آیمد که ابلیس لعین قبل از بروز عصیان و کفرش و پیش از رانده شدن از درگاه الهی از عابدینِ زاهد و ناسکینِ متهجّد می نموده و در عبادت حضرت حق عزّوجلّ سعی بلیغ داشته و عبادات طاقت فرسا به جا آورده.

اما وقتی به موج دریای امتحان، محک خورد و به طوفان آزمایش، مبتلا شد نخوت و تکبرش مانند آتش زیر خاکستر، بروز کرد و کفر و عصیانش را بیرون ریخت و خرمن ایمانش به شرار تکبر بسوخت، و از درگاه حضرت قهّار برای همیشه روزگار، رانده گشت، و چون خوب می دانست که حکمت و عدالت حضرت ربّ،

چنین اقتضا می کند که عمل

١ بحار الانوار: ج ٥٣ ص ٤٣ حديث ١٢.

[صفحه ۵۸]

هیچ عاملی را بی پاداش نگذارد، از در گاه ربوبی طلب نمود:

«اکنون که مرا از در گاه خویش راندی به جای آن همه عبادت که بجای آورده ام، مرا تا روز قیامت زنده نگه دار و از رویاروئی با هیولای مرگ معاف دار.»

تقاضایش به درگاه ربوبی پذیرفته شد، اما نه تا روز قیامت بلکه جواب چنین آمد:

(فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينِ اللَّي يؤم الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ)(١)

«تو را تا روز وقت معلوم مهلت دادیم»

اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام که قرین قرآن و ترجمان کتاب رحمانند، آن روزِ وقتِ معلوم را چنین تفسیر کرده اند که آن روز؛ روز قیام قائم آل محمّد علیهم السلام است. هنگامی که آن حضرت بر انگیخته شوند و در مسجد کوفه استقرار یابند ابلیس پیش آید و بر زانو در افتد و فریاد بر کشد: «واویلا از این روز»

پس آن عزیز مقتدر، جلوی پیشانیش را گرفته و گردنش را می زنند.(۲)

البته در برخی از روایات هم آمده که نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله که برای یاری فرزند دلبندشان به عالم دنیا بازگشته انـد، ضـربه ای سـهمگین به میان دو شانه شـیطان زنند که کشتی شکسـته وجود او و پیروانش را در گرداب نیستی محو و نابود گرداند.(۳)

١ سوره حجر: ٣٧ و ٣٨ و سوره ص: ٨٠ و ٨١.

٢ «الوقت المعلوم يوم قيام القائم، فاذا بعثه الله في المسجد الكوفه و جاء ابليس حتّى يجثو على ركبتيه فيقول: يا ويلاه من هذا اليوم فيأخذ بناصيته فيضرب عنقه، فذلك (يوم الوقت المعلوم)منتهي أجله» بحار الانوار ج

۵۲ ص ۳۷۶.

٣ بحار الانوار ج ٥٣ ص ٤٣ حديث ١٢.

[صفحه ۵۹]

آری عزیز رسول خدا صلی الله علیه و آله نور محض است و محض نور و شیطان، محض ظلمت است و ظلمت محض، و چون زمین به نور پروردگارش روشن گردد(۱) جای جولان برای ظلمت نیست. آن سرور، پاکی و طهارت مطلق است و مأمور به تطهیر و پاکسازی عالم، و اوست وعده ضمانت شده خداوندگار عالم که فرمود:

«روز معلوم روزی است که حکم کرده ام و حتمی نموده ام که در آن روز، زمین را از کفر و شرک و معاصی پاک سازم...»(۲)

١ (اَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّها) سوره زمر: ٥٩.

۲ «الوقت المعلوم فانّه يوم قضيت و حتمت أن اطهر الارض ذلك اليوم من الكفر و الشرك و المعاصى.» بحار الانوار: ج ۵۲ ص ۳۴۸.

[صفحه ۶۰]

[صفحه ۶۱]

بيمنه الارض اذاً قد تزهر كنوزها لأجله لتظهر

ویژگی بیست وچهارم: پیدایش گنج های پنهان

حضرت امام موسى كاظم عليه السلام:

(وَ يَظْهَرُ لَهُ كُنُوزُ الْأَرْضِ.»(١)

«برای او گنج های زمین هویدا خواهد شد.»

خداوند متعال در عمق زمین و ژرفای این کره خاکی گنج هائی دارد که برای هیچ کس ظاهر و بارز نشده است، بله گوشه ای

از آن را خداونـد در دست قارون زمان حضـرت موسـی علی نبینا و آله و علیه السـلام قرار داد تا او را امتحان کنـد، گنـج های انبوهی که برق آن چشم اهل دنیا را خیره سازد، قرآن کریم می فرماید:

«آن قدر از گنج ها به او داده بودیم که حمل کلیدهایش برای گروهی از مردمان تنومند مشکل بود.»(۲)

و این فقط کلید گنج های قارون بود. اما همه زینت و ثروت و گنج های او به خاطر

طغیان و عصیان و سرکشی او به زیر زمین رفت.

اما تمام آن گنج های ظاهر نشده و این خزائن باز فرو رفته و همه

١ بحار الانوار، ج ٥١ ص ۶۴ و ١٥٠.

٢ (و آتيناه من الكنوز ما إنّ مفاتحه لتنوا بالعصبه أولى القوّه) سوره قصص: ٧٤.

[صفحه ۶۲]

معادن، در آن روز خجسته ظهور که زمین سفره دلش را برای آن امام کریم باز می کند، بیرون خواهد آمد و همه اموال دنیا نزد آن پادشاه بخشش و جود، جمع خواهد شد.

پس با ندای دلربای ملکوتی اش مردم را خطاب فرماید:

«بیاییـد این چیزهـایی است که بخاطر آن قطع رحم هـا کرده، و خون هـای محرّم را می ریختیـد، و مرتکب محرّمات الهی می شدید.»(۱)

پس آن قدر از آن اموال به آن ها عطا می فرماید که هیچ کس پیش از آن حضرت این قدر سفره بذل و بخشش و کرم نگشوده و عطایش این مقدار نبوده.

و چنان به تساوی تقسیم نماید که محتاجان بی نیاز گردند، و کسی به دیگری برتری مالی نداشته باشد. (۲)

۱ «و يجمع إليه اموال الدنيا من بطن الأرض و ظهرها فيقول للناس: تعالوا إلى ما قطعتم فيه الأرحام..... فيعطى شيئاً لم يعطه احد كان قبله.» بحار الانوار ج ۵۲ ص ۳۵۱ حديث ۱۰۳.

۲ «فيتواسون ويقتسمون بالسويه فيستغنى الفقير ولايعلو بعضهم بعضا.» بحارالانوار ج۵۲ ص۳۸۵، حديث ١٩٥.

[صفحه ۶۳]

يصافح الجبريل بالمبايعه يخاطب الاملاك بالمعاينه

ویژگی بیست و پنجم: یاران ملکوتی و بیعت سید آسمانیان

حضرت امام محمّد باقر عليه السلام:

«اَوَّلُ خَلْقِ اللهِ يبايعُهُ، جَبْرَ ئيلُ.»(١)

«اوّلين آفريده خداوند كه با او بيعت نمايد جبرئيل است.»

بالاخره خواهد آمد! و چه زیبا و تماشایی است! روز ظهور را می گویم! آن گاه که دست دعای

مضطرّ حقیقی در صبحگاه آن به حلقه استجابت گره می خورد، سپس آمدنش را به همه جهانیان اعلام می دارد.

و این بار افلاکیان بر خاکیان پیشگام و پیشقدم می گردند، و سرور آسمان نشینان حضرت جبرئیل امین علیه السلام اوّلین کسی است که دست بیعت به دستان پیشوای حق پرستان می دهد و در صورت پرنده ای سفید به محضر آن حضرت شرفیاب شده، و با او عهد یاری و پیمان وفاداری می بندد.(۲)

و چنین خواهد بود که بسیاری از لشگریان و سربازان و ملتزمین رکاب

١ بحار الانوارج ٥٢ ص ٣٤١ حديث ٩١.

٢ «جبرئيل على الميزاب في صوره طير أبيض، فيكون اوّل خلق يبايعه.» بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٤٩ حديث ١٥٥.

[صفحه ۶۴]

ظفر انتساب فرزند شاه ولایت از ملائکه الهی خواهند بود، و بدین وسیله خداوند متعال، جگر گوشه زهرا علیها السلام را به وسیله جمعی از ساکنان آسمان یاری می نماید.(۱)

در روز عاشورا گروه زیادی از همین عرش نشینان برای یاری غریب فاطمه حضرت مظلوم کربلا علیه السلام از عرش تا زمین فرود آمدند، اما وقتی رسیدند که کشتی نجات به دریای خون نشسته بود و دل های اهل بیت علیهم السلام شکسته بود، پس همان جا نزد قبر مطهر، گرد آلود و پریشان مانده اند و بی صبرانه انتظار قیام قائم آل محمّد علیهم السلام را می کشند، تا به یاریش بشتابند، و دست انتقام بر آرند و گلوی قاتلین حضرت سید الشهداء را به قدرت بفشارند و دمار از روزگار نگون سارشان بدر آرند، (۲) انشاء الله.

۱ «يؤيد بنصر الله و ينصر بملائكه الله. بحار الانوار ج ۵۲ ص

٣٧٩ حديث ١٨٧.

٢ بحارالانوار: ج ١٠١ ص ١٠٣ حديث ١، القطره ج ١ ص ٤٨٨ حديث ٨٤.

[صفحه ۶۵]

في كثره الآلاء و النعماء تظهر في الأرض من السماء

ویژگی بیست و ششم: برکات زمین، قطرات آسمان

حضرت اميرالمؤمنين عليه السلام:

«تُعْطِى السَّماءُ قَطْرِها وَ الشَّجَرُ ثَمَرِها وَ الْأَرْضُ نَباتِها.»(١)

«(در آن روز) آسمان قطرات خویش را بذل نماید و درختان ثمرات خویش و زمین گیاهانش را.»

قرآن کریم همیشه مردمان را به میهمانی تقوی و پرهیز کاری دعوت فرموده و وعده های شیرین برای اهل آن مژده داده است:

(وَ لَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنا عَلَيهِمْ بَرَكات مِنَ السَّماءِ وَ الْأَرْضِ)(٢)

«اگر اهـل شـهرها و بلاـد ایمان آورده و تقوی را پیشه خود می ساختنـد درهای برکات خود را از آسـمان و زمین بر آن ها می گشودیم.»

از زمان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و مخصوصاً بعد از آن حضرت، اکثر مردم جامه تقوی از تن بیرون کردند و از اطاعت امام متقین حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و ائمه طاهرین علیهم السلام سرباز زدند، که حضرت امیر

١ بحار الانوار ج ٥٣ ص ٨٥.

۲ سوره اعراف: ۹۶.

[صفحه ۶۶]

عليه السلام فرمودند:

«اگر مردم همه اطاعت مرا مي نمودند، از بالا و پايين نعمت ها بر آنان فرو مي ريخت.»

و دیگر اجتماع امت اسلام متفرق شد و برکات زمین و آسمان نیز به قوتی اندک مبدل گردید.

اما چون ایام سراسر نور و سرور ظهور جایگزین شب های ظلمت و غرور غیبت گردد، و آن سرور افتخار آفرین اهل ایمان از دیـای ملتهب و طوفـانی غیبت پای به ساحل امن ظهور گـذارد، دامن خاک تمام برکات خویش را فرش قـدوم پاکش نمایـد و آسمان درهای رحمت خویش

بگشاید، و خاک راهش را آب پاشی کند.

و چهره خاکی و غبار آلود زمین به باران رحمت شسته شود و به زینت گل ها و چمن ها و درختان و سبزه زاران آرایش گیرد و زمین خاکی به چیز دیگر تبدیل شود.(۱)

(يوْمَ تُبَدِّلُ الأَرْضَ غَيرَ الأَرض)(٢)

۱ امام صادق (عليه السلام): «يسوق الله بركات السماوات و الأرض، فتزل السماء قطرها، و يخرج الأرض بذرها و تأمن وحوشها و سباعها.» بحار الانوار ج ۵۱ ص ۱۴۶.

۲ سوره ابراهیم: ۴۸.

[صفحه ۴۷]

في عهده ليظهر الأمان فلا يخاف الجور و العداوان

ویژگی بیست و هفتم: دوران امن و امان

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

(وَ آمَنَتْ بِهِ السُّبُلِ.)(١)

«و راه ها به وسیله او امن شوند.»

چه زیبا بهاری است و خوش روزگاری که بشر به خواب شیرینی ندیده و کام روزگار هرگز چنین شیرینی نچشیده که فرش امانت و امنیت بر سراسر زمین گسترده شود، بطوری که تمام راه ها امن گردد، و دیو هولناک هراس و ترس گریزان شود و غبار ضرر از رخ هر چیز و هر کس برخیزد و حتی موش کیسته ای را به دندان نجود.(۲)

جانوران و حشرات در میان مردم تردد کنند و آسیبی نرسانند و زهرها و سموم گزندگان بر طرف گردد و زنگار کینه و نگرانی از صفحه دل های بندگان پاک شود. گرگ، چوپان امین گله گوسفندان شود و مرغان هوایی در پنجه عقاب آشیان امن بسازند، و بزرگ به کوچک ترحّم کند و

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٣٨ حديث ٨٣، القطره ج ١ ص ٤٤٣.

٢ «حتى تأمن الشاه من الذئب، و البقر من الغنم، و الانسان من الحيه حتّى لا تقرض الفاره جراباً.» بشاره الاسلام ص

۲۷۹، روزگار رهائی ص ۶۱۹.

[صفحه ۶۸]

کوچک به بزرگ احترام گذارد.(۱)

به چنگ باز مرغان هوایی آشیان سازند به خیل گوسفندان گرگ، حافظ چون شبانان شد

که زنی ضعیف ما بین مشرق و مغرب رفت و آمد نماید و احتیاجی به مراقب نداشته باشد و کسی مزاحم او نشود، (۲) و غول بدی ها جای خویش به فرشته نیکویی بسپارد و خویش، رخت بربندد و برود، که خوب؛ خوب است، و خوب است که خوب بماند، و بد؛ بد است، و بد است که بد بماند.

(جاءَ الْحَقُ وَ زَهَقَ الْباطِلُ إِنَّ الْباطِلَ كَانَ زَهُوقا) (٣)

و چه زیبا گفته اند که:

ظهور زیباست، چون ظهور زیبائی هاست.

۱ «القى فى تلك الزمان الأمانه على الأرض فلا يضر شىء شيئاً، و لا يخاف شىء من شىء، ثمّ تكون الهوام والمواشى بين الناس، فلايؤذى بعضهم بعضاً، وأنزع حمه كلّ ذى حمه من الهوام وغيرها و اذهب سمّ كلّ ما يلدغ... و القى الرأفه و الرحمه بينهم، فيتواسون و يقتسمون بالسّويه فيستغنى الفقير ولايعلو بعضهم بعضا ويرحم الكبير الصغير ويوقّر الصغير الكبير.»

بحار الانوارج ۵۲ ص ۳۸۴ حدیث ۱۹۴.

٢ «حتّى يخرج العجوز الضعيفه من المشرق تريد المغرب فلا ينهاها أحد.»

بحارالانوار ج ۵۲ ص ۳۴۵، بشاره الاسلام ص ۲۳۰.

۳ یعنی: حق آمد و باطل نابود شد یقینا باطل نابود شدنی است. سوره اسراء: ۸۱.

[صفحه ۶۹]

وضع اليد الطّيبه المباركه برأسهم تبين منها البركه

ویژگی بیست و هشتم: دست نازنین بر سر مؤمنین

حضرت اميرالمؤمنين عليه السلام:

«وَ وَضَعَ يدَهُ عَلَى رُؤُوسِ الْعِبادِ، فَلا يبْقى مُؤمِنٌ اِلّا صارَ قَلْبُهُ اَشَدَّ مِنْ زُبُرِ الْحَديدِ...»(١)

«و دست بر سر بندگان نهد، پس مؤمنی باقی نماند مگر آن که قلبش محکم تر از پاره آهن شود...»

این دست رسول الله صلی الله

عليه و آله است، دست اميرالمؤمنين عليه السلام است، دست خداست، يد الله است و هركجا كه دست خدا باشد، حاصلي جز خير و بركت و كمال ندارد.

هنگامی که آن دست حق پرست بر سر بندگان مؤمن خدا کشیده شود، درخت عقل در وجودشان به حد کمال رسد و پرنده روحشان بر فراز افق عدالت و اعتدال پر کشد و صفحه قلبشان به آهن ایمان، استحکام و صلابت یابد، بلکه از پاره های آهن سخت تر و مستحکم تر گردد.(۲)

١ بحار الانوارج ٥١ ص ٣٥ حديث ٤.

٢ امام صادق: «ما كان يقول لوط (عليه السلام) (لؤ أنّ لى بكم قوّه أو آوى إلى ركن شديد) إلاّ تمنياً لقوّه القائم (عليه السلام)، و لا ذكر إلاّ شدّه أصحابه، فإنّ الرّجل منهم يعطى قوّه اربعين رجلًا، وإنّ قلبه لأشدّ من زبر الحديد، و لو مرّوا بالجبال الحديد لقطعوها، لا يكفّون سيوفهم حتى يرضى الله عزّوجلّ»

[صفحه ۷۰]

و به برکت آن دست پر قدرت خدائی هر مؤمن توان چهل مرد در خویش بیابد.

[صفحه ۷۱]

و إنَّما العلم لكلِّ لتَّسع فكل مؤمن بحظَّه نف

ویژگی بیست و نهم: گسترش و توسعه علم

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«عَلَيهِم سُيوفٌ مَكْتُوبٌ عَلَيها الفُ كَلِمَه، كُلُّ كَلِمَه مِفْتاحُ اَلْف كَلِمَه.»(١)

«شمشیرهایی هم راه دارند که بر هریک از آن هزار کلمه (از اسرار علوم) نوشته شده که هر کلمه ای کلید (رمز) هزار کلمه است.»

هر روز و هر ساعت، تکنیک و صنعت بشری روبه رشد و فزونی است و هر ثانیه بر صفحات بیشمار کتاب علم، صفحه ای افزوده می گردد. و دنیای دانش و صنعت، مست باده غرور که توانسته است به سرّی از اسرار شگفت نظام آفرینش دست

يابد.

و زمانی از دنیای بی هوشـی و مستی غرور خویش بیرون می آید که خویشـتن را در سرزمین قسط و عدل نهایی و در روزگار شیرین رهایی ببیند، و موسم ظهور را دریابد، آن گاه به چشم باز و بصیر خواهد دید که

۱ غیبت نعمانی ص ۳۱۵.

[صفحه ۷۲]

آن چه را مست آن بوده فقط و فقط قطره ای است در برابر اقیانوس بیکران علوم و معارف.

(لَقَد كُنْتُ في غَفْلَه مِن هذا فَكَشَفنا عَنْكَ غِطاؤَكَ فَبَصَرُكَ الْيوْمُ حَديد)(١)

آری چون آن مخزن سرّ الهی و جایگاه علوم بی منتهای ربّانی دست بر سینه و پشت بندگان بکشد، دیگر هیچ حکمی بر آنان سخت و مشکل نخواهد بود،(۲) و چون هر کدام از مردان حکومت او در اقطار عالم در مسئله ای درمانند، بر کف خویش می نگرند و وظیفه خویش را بر روی آن نوشته می یابند و به آن چه مأمورند عمل می نمایند.(۳)

بر هر یک از شمشیرهایی که حمایل دارنـد هزار کلمه از درهای علم نگاشـته شده که هر کلمه کلید هزار در از کمالات علوم است و معارف.

چنان سفره دل هاشان از مائده حکمت الهی پر گردد که حتی زنی در خانه خویش بر طبق کتاب خدا و سنّت رسول الله صلی الله علیه و آله حکم نماید.(۴)

وقتی سپاهیانش در مسیر قسطنطنیه به خلیج و دریا برخورد کنند، بر

۱ یعنی: (به او خطاب شود) تو از این صحنه غافل بودی و ما پرده از چشم تو کنار زدیم و امروز چشمت کاملا تیز بین است. سوره ق: ۲۲.

٢ «يمسح الله بطونهم و ظهورهم فلا يشكل عليهم حكم.» بشاره الاسلام ص ٣١١

منتخب الاثر ۴۸۵.

٣ «إذا قام القائم بعث في أقاليم الارض، في كلّ اقليم رجلًا، يقول: عهدك في كفك، فإذا ورد عليك امر لا تفهمه، و لا تعرف القضاء فيه، فانظر إلى كفّك و اعمل بما فيها.»

غيبت نعماني ٣١٩، بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٤٥.

۴ «تؤتون الحكمه في زمانه حتّى إنّ المرأه لتقضى في بيتها بكتاب الله تعالى و سنّت رسول الله (صلى الله عليه وآله).»

غيبت نعماني ص ٢٣٩.

[صفحه ۷۳]

پاهـای خویش چیزی بنویسـند و بر روی آب راه برونـد که رومیان از تماشای این صـحنه حیرت انگیز، انگشت تعجّب به دهان گرفته و گویند:

«اگر اینان که یاران و هم راهان اویند، این گونه اند، پس خود او چگونه خواهد بود». (۱)

چنان علم و دانش و آگاهی در میان مردم نشر یابد که دیگر هیچ کسی محتاج به سؤال از دیگری نباشد و این است تفسیر آیه شریفه:(۲)

(يغْن اللهُ كُلًّا مِنْ سِعَتِه)(٣)

١ «و يبعث جنداً إلى القسطنطنيه، فإذا ابلغوا الخليج كتبوا على أقدامهم شيئاً و مشوا على الماء، فإذا نظر اليهم الروم يمشون على الماء، قالوا: هولاء اصحابه يمشون على الماء فكيف هو؟»

غیبت نعمانی ص ۳۱۹

۲ منتهی الآمال ج ۲ فصل دوم در جمله ای از خصایص حضرت صاحب الزمان، خصیصه ۲۴.

٣ يعني: خداوند هر كدام را از فضل و كرم خود بي نياز مي كند. سوره نساء: ١٣٠.

[صفحه ۷۴]

[صفحه ۷۵]

أن تظهر القوّه في الآذان حتى يصير البُعد كالعيان

ویژگی سی ام: قوّت گوش ها، قدرت چشمان

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«إنَّ قائِمَنا إذا قامَ مَدَّ الله لِشيعَتِنا في اَسْماعِهِم وَ اَبْصارِهِمْ.»(١)

«هنگامی که قائم ما قیام نماید، خداوند در قوّت و قدرت چشم و گوش شیعیان ما می افزاید.»

این نیز از

جمله ارمغان های نسیم صبح پیروزی است. بادهای لطیف رحمت بر پرده های حجاب آویخته بر چشم و گوششان می خورد و آن پرده ها را از منظر دید و حیطه گوششان کنار می زند، بطوری که مؤمن از شرق عالم برادر مؤمن خویش را در غرب نظاره می کند، و او نیز از غرب، شرق را بالعیان می بیند.(۲)

قدرت سمعی و بصری آنان چنان امتداد یابد که از هر کجای عالم که باشند صدای مقتدای اهل ایمان را از همان جائی که هست بشنوند، (۳) و

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٣٤.

۲ «ان المؤمن في زمان القائم و هو بالمشرق ليرى أخاه الله الله في المغرب و كذا الله في المغرب يرى اخاه الله في المشرق» بحار الانوار ج۵۲ ص ۳۹۱.

٣ «إنّ قائمنا إذا قام، مدّ الله لشيعتنا في أسماعهم و أبصارهم، حتّى لا يكون بينهم و بين القائم بريد يكلمهم فيسمعون، و ينظرون إليه و هو في مكانه.» منتخب الأثر ص ۴۸٣.

[صفحه ۷۶]

تماشاگر چهره زیبا و ملکوتی اش باشند. و این امری نیست که باور نتوان کرد، چرا که نظائر آن در قرآن کریم آمده است:

جناب آصف بن برخیا وزیر حضرت سلیمان علی نبینا و آله و علیه السلام، تخت بلقیس را به چشم برهم زدنی از مسافتی بسیار طولانی در نزد آن حضرت حاضر کرد(۱)، که به نقل روایات زمین پهلو خالی نمود تا سرزمین سبا و به ملک حضرت سلیمان در کنار هم قرار گرفت، و تخت به چشم بر هم زدنی حاضر گردید(۲)، و هم چنین خداوند متعال به حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام ملکوت آسمان ها و زمین را یکباره نشان داد، پس اگر سلیمان ملک وجود حضرت مهدی موعود علیه السلام با اصحاب خویش این گونه باشند، امری عجیب نیست.

۱ سوره نمل: ۴۰.

٢ تفسير الميزان ج ١٥ ص ٣٧٠ ذيل آيه ٤٠ سوره نمل.

[صفحه ۷۷]

أصحابه أعمارهم لتُستَمر حتى يروا أبناء هم ألف نف

ویژگی سی و یکم: عمرهای طویل

حضرت امام محمّد باقر عليه السلام:

«يعَمَّرُ الرَّجُلُ في مُلْكِه حَتّى يولَدُ لَهُ اَلْفُ ذَكَر.»(١)

«به مردان ملک او عمرهای طولانی داده شود، تا این که مرد هزار پسر برایش متولد شود.»

بشر هماره می کوشیده و شربت تلخ رنج می نوشیده و لباس کاوش و جستجو بر تن می پوشیده تا شاید بتواند در معدن هستی گوهر بقاء را بیابد و ساعتی بر عمر خویش بیافزاید، و در پناه این ساعت دمی بیاساید.

اما هرگز به کلید این گنج طلائی دست نیافت، و پای فتح او به قله بلند این راز نرسید.

ولی عصر ظهور دوران تحقق آرمان های دیرین و شیرین بشری است، چیزهایی را که قرن ها به دنبالش شتابان دویده و بسا در طلب او کارش به وادی حسرت کشیده و نا امید در بستر مرگ آرمیده و نشانی از آن ندیده، اکنون در پیش پای خویش افتاده می بیند.

آری مردان شیعه در زیر پرچم حکومت پیشوایشان به قدری عمر

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٠.

[صفحه ۷۸]

کننـد که از نسـل خویش هزار مرد ببیننـد و از شاخه تماشای اولادشان میوه های لـذّت بچیننـد، و هرچه قـد آن ها رشـد کنـد،

لباسها نیز با آن ها رشد می کند، و هرگز رنگ آلودگی و کثافت بر لبایشان ننشیند، و دائما پاکیزه و پاک باشد، و هرگاه اراده کنند لباسشان

به هر شکل و رنگی که بخواهند در آید.(۱)

خدایا کی شود که عمر گران غیبت سر آید، وآن محبوب دل ها از در درآید.

١ القطره ج ١ ص ۴٨۶ حديث ٨٢.

[صفحه ۷۹]

و الناس إذ طلعته يرونا بنوره عن نورها يغنونا

ویژگی سی و دوّم: آفتاب سایه نشین

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«اِسْتَغْنَى الْعِبادُ عَنْ ضَوءِ الشَّمس.»(١)

«بندگان خدا دیگر از نور خورشید بی نیاز می گردند.»

منظومه شمسی را کره ای نوری و آتشین است که خورشیدش نامند. آن قدر شدّت نور آن زیاد است که چشم بشری را یارای رویارویی با شعاع درخشنده نورش نیست.

و این ستاره عظیم نقش حیاتی و عظیمی در حیات انسان و همه موجودات زنده دارد، بطوری که اگر روزی این چراغ زرد آسمان سبز خاموش گردد، فانوس عمر همه جانداران در کام گرداب نیستی خاموش می شود، و اثر به سزای این موجودِ عجیب الهی، در این دنیا بر کسی پوشیده نیست.

اما روزی که آن را روز ظهور گویند، این چراغ نیز خود سایه نشین آفتابی بزرگ خواهد شد.

آن گاه دیگر زمان ظلمتِ غیبت نیست، زمان ظهور نور است، دیگر

١ بحارالانوارج ٥٢ ص ٣٣٠ حديث ٥٢.

[صفحه ۸۰]

ابرهای غیبت کنار کشیده و هنگام تجلّی روشنائی رسیده، هنگامه رقص نور است نه جولان ظلمت، چنان زمین به درخشندگی و تـابش خیره کننـده نور پروردگارش روشن شود(۱) که دیگر خورشید بسـان شـمعی است که در تاریکی ها بودی داشت و

وجودي.

و اکنون که صبح روشن و صادق دمیـده، دیگر نیازی به سوسوی شـمع خورشـید نیست، و مردم که با نور آن حقیقت نور در راز و نیازند از نور خورشید، بی نیازند.

(اَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّها)(٢)

۱ «و

تشرق الارض بنور ربّها» بحار الانوار ج ۵۱ ص ۷۱ و ۱۴۶.

۲ سوره زمر: ۶۹.

[صفحه ۸۱]

و إنّ روح الله لإئتمام بقائم يصف في القيام

ویژگی سی و سوم: فرود عیسی برای پرواز

حضرت رسول اكرم صلى الله عليه و آله:

«فَينْزِلُ رُوحُ اللهِ، عِيسَى بْنُ مَرْيمَ (عليهما السلام) فَيصَلَّى خَلْفَهُ.» (١)

«پس روح الله عیسی پسر مریم فرود آید و پشت سر آن حضرت نماز گذارد.»

حضرت عیسی بن مریم علی نبینا و آله و علیه السلام پیامبر عظیم الشأن و بزرگواری است که در قرآن به «کلمه الله» و «روح الله»(۲) توصیف شده است.

و از عجائب و معجزات آن مرد الهی این که خداوند او را از دامن پاک حضرت مریم عذراء بدون شوی، متولد ساخت (۳) و در گهواره به تکلّم در آورد و در کودکی حکم نبوّت به او عنایت فرمود (۴) و قدرت خیره کننده زنده کردن مردگان را به او عطا فرمود. (۵)

و چون ظالمان و طاغیان زمان آن حضرت اراده کردند وجود مقدّس مطهّر او را از زمین بردارند و به صلیب بیاویزند، خداوند اورا از دامن خاک به سوی افلاک سیر داد، و در منازل آسمانی سکنایش داد(۶) و تاکنون حضرتش

١ بحار الانوارج ٥١ ص ٧١ حديث ١٢.

۲ سوره نساء: ۱۷۱

۳ سوره مریم: ۲۰ و ۲۱.

۴ سوره مریم ۲۸ تا ۳۰.

۵ سوره آل عمران: ۴۹.

۶ سوره نساء: ۱۵۷ و ۱۵۸.

[صفحه ۸۲]

زنده اند، و همنشین آسمانیان و ملکوتیان اند، و در صف منتظران قدوم مبارک حضرت بقیه الله الاعظم روحی و ارواحنا فداه چشم به راه دوخته.

پس زمانی که آن حجّت غائب از نظر هویدا شوند، و حکومت عدل و داد برپا نمایند، گل مریم از آسمان فرود آید و

در صف مأمومین، به گل زیبای نرجس علیهما السلام اقتـدا نمایـد، واز جمله سـرداران و حکّام زمان آن حضـرت باشـد و در کشتن دجّال لعین، آن سرور را یاری و یاری نماید. انشاءالله تعالی.(۱)

و او برهان ذخیره خداوند است بر حقانیت دین مبین اسلام و دلیلی متقن بر صدق دعوای ختم وصایتِ حضرت ولی عصرعلیه السلام.

چون مسیحیان ببینند که حضرت عیسی علی نبینا و آله و علیه السلام در رکاب آن حضرت است و آن بزرگوار را مقتدای خویش قرار داده، به پیامبر خویش تأسی کرده، به آن حضرت ایمان آورند.(۲)

ناگفته پیداست و بی شبهه هویداست، نماز خواندن پیامبری اولولعزم و صاحب کتاب و شریعت پشت سر امام عصر علیه السلام (۳) دلیل روشن و نشانه ای متقن است بر این که آن امام همام و آباء کرام او از تمام انبیاء الهی به جز جد اطهر شان حضرت سید انبیاء صلی الله علیه و آله افضل، برتر و بالاترند.

١ پيامبر اكرم: «....و انّه يخرج معه عيسى بن مريم و يساعده عل قتل الـدّجال بباب لُـدّ، بأرض فلسطين، و إنّه يؤمّ هـذه الامّه و عيسى يصلّى خلفه.» بحار الانوار ج ٥١ ص ٩٣.

۲ القطره ج ۱ ص ۴۶۴ حدیث ۲۱. حضرت عیسی در هنگام پائین آمدن از آسمان، خود متدین به دین مبین اسلام است، و روشن است که ایمان به او، ایمان به اسلام است.

۳ در روایتی که شیعه و سنی نقل کرده اند آمده که: چون هنگام نماز واجب شود، حضرت مهدی (علیه السلام) رو به حضرت عیسی نموده فرمایند: پیش رو ای روح الله، یعنی امامت نماز را به عهده گیر، و او جواب عرض می دارد: شما اهل بیتی هستید که هیچ کس بر شما مقدم نمی شود.

كراجكي،التفضيل: ص ٢٤، ينابيع الموده قندوزي حنفي، ص ١٨٧.

[صفحه ۸۳]

من السحاب الأبيض النداء و الناس يسمعونه علاء

ویژگی سی و چهارم: ابر سفید

حضرت رسول اكرم صلى الله عليه و آله:

«يخْرُجُ الْمَهْدِي وَ عَلى رَأْسِه غَمامَةُ فيها مُناد ينادى: هذَا الْمَهْدِي خَليفَهُ الله، فَاتَّبِعُوهُ.»(١)

«حضرت مهدی علیه السلام قیام می کند در حالی که بالای سرش ابری است که منادی از درون آن صدا می زند: این مهدی خلیفه خداست، از او پیروی نمایید.»

از آن جاکه همه چیز و همه کس باید به درگاه این خاندان مطهّر، افتاده و به خشوع و خضوع در آیند، و در اطاعت ایشان سر بسپارند(۲)، و اراده حق بر این تعلق گرفته که باقی مانده(۳) این خاندان را به جهانیان بشناساند، تا همگی به او ایمان آورند، و عذر و بهانه ای باقی نماند.

خداونـد متعال در هنگامه قیام ابر سفیدی را مأمور ساخته تا از بالای سر او سیر کند، و در همه جا سایه بر آفتاب وجودش بیا فکند، و از میان این

١ بحار الانوارج ٥١ ص ٨١ حديث ١٤.

۲ «و خضع كلّ جبّار لفضلكم، و ذلّ كلّ شيء لكم.» مفاتيح الجنان، زيارت جامعه كبيره.

٣ (بقيه الله خير لكم ان كنتم مؤمنين)

[صفحه ۸۴]

ابر ندائی برخیزد که شعاع صوتش مشرق و مغرب، عرش و فرش و جنّ و انس را فرا گیرد:

«این مهدی خلیفه و جانشین خداست، پیرویش نمایید، او مهدی آل محمّه علیهم السلام است که فرش داد بر تمام زمین

بگسترد و مائده عدالت او سفره زمین را مملوّ نماید.»(۱)

١

«يخرج في آخر الزمان على رأسه غمامه من الشمس، تنادى بلسان فصيح يسمعه الثقلين و الخافقين: هو المهدى من آل محمّد يملأ الأرض عدلاً كما ملئت جوراً»

بحار الانوارج ۵۲ ص ۳۷۸ ح ۱۸۳.

[صفحه ۸۵]

يطفى نار الفتنه المستنكره في عهده بقتل أسّ الكفره

و إنّه الدّجال اسّ الفتنه عليه الف بل الوف اللعن

ویژگی سی و پنجم: کشتن دجال، خاموشی آتش فتنه

حضرت رسول اكرم صلى الله عليه و آله:

«إَنَّهُ لَمْ تَكُنْ فِتْنَهُ فِي الْأَرْضِ مُنْذُ ذَرَأَ الله ذُرِّيهَ ادَمَ أَعْظَمْ مِنْ فِتْنَهِ الدَّجالِ.»(١)

«از آن روزی که خداوندگار ذرّیه آدم را آفریده، فتنه ای بزرگتر از فتنه دَجّال پیش نیامده است.»

از زمان زندگانی مقدّس رسول الله صلی الله علیه و آله، آن حضرت و پس از آن، ائمه هُدی علیهم السلام یکی پس از دیگری مردم را از وقوع فتنه ای بزرگ که دجّالش نامند می ترساندند، و از افتادن در این گرداب ترس آفرین بر حذر می داشتند.

امّ ا این دجّ ال کیست و چیست؟ و وقوع این فتنه در چه زمانی است؟ و شگردهای او در اجرای طرح این فتنه چگونه است؟ سؤالاتی است که در میان گلشن روایات پرچمداران هدایت علیهم السلام می توان نشانی از آن جویا شد، و جای تفصیل آن در فرا خور این نوشته مختصر نیست.

آن چه در دایره انـدیشه اهمیت آن بیشتر جلوه می کنـد، آن است که این موجود خطرناک و فتنه بی باک، سـعی بلیغ و تلاش بی دریغ خودرا در

١ منتخب الآثر ص ۴۶٢.

[صفحه ۸۶]

رواج بـازار فحشـاء، گنـاه، ظلم و جور مبـذول می دارد، و در طوفانی کردن دریای فتنه، شـرّ و آشوب همّت می گمارد، و آن

قدر این ماده سمّی، خطرناک و اثرش

گسترده و وسیع است که سطح دریای بشریت را آلوده و مسموم می نماید و هوا و فضای جامعه را به بوی گندش متعفّن و بد بو می گرداند و سبزه زار دین را به گورستانی خشک در زمستانی بسیار مرگبار مبدّل می سازد.

و اگر چه گفته اند با یک گل بهار نمی شود، اما این قاعده را مستثنائی است که چشم بشر را خیره می سازد. آری فقط گل نرجس است که با آمدنش بهاران می شود، و زمین خشکیده و مرده در سرمای فساد و معصیت، دوباره زنده می گردد، و بلبل های نغمه خوان دین دوباره در چمنزار و گل ها و بوستان و باغستان های دین به پرواز در می آیند و از نغمه های توحید و رسالت و ولایت، فضای گیتی را پر می سازند.

مدعی گوید که با یک گل نمی گردد بهار من گلی دارم که عالم را گلستان می کند

آری از ویژگی های وارث ذوالفقار آن است که با شمشیر آتشبار حیدر کرّار شربت ناگوار مرگ را به کام آن افعی خوش خط و خال یعنی دجال می چشاند، و زمین را از لوث جور و ظلم و عصیان پاک می سازد، و این است تفسیر آیه شریفه:

(اعْلَمُوا أَنَّ الله يحيى الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِها)(١)

«بدانید که خداوند متعال زمین را بعد از مردنش دوباره زنده می نماید.»

١ سوره حديد: ١٧.

[صفحه ۸۷]

البطؤ للأفلاك في المسير بأمر ربّ الملك القدى

ویژگی سی و ششم: کم شدن سیر چرخ، افتادن افلاک از سرعت

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«وَ السَّنَهُ مِنْ سَنِيه تَكُونُ مِقْدارَ عَشْرَ سِنين مِنْ سِنِيكُمْ.»(١)

«و سالی از سال های او برابر ده سال خواهد بود از سال های شما.»

دوران غيبت؛

دورانی است که هموا دلگیر و ابری است و خورشید همدایت در پشت ابرها زندانی است، قناریان دین دار و هَزاران شریعت ممدار و چکاوکان حق گفتار و طوطیان بر شاخه دین استوار، همگی از ناله و نوا افتاده انمد. غبار خمودی و گرفتگی بر چهره افلاک نشسته.

امّا در کنجِ دل همه، نوری از امید سوسو می کند و به این امید نغمه فرج را زمزمه می کنند. گویا چرخِ در گردش و خورشید و ماه و افلاک، در سیر خود نیز دوست دارند در دعای فرج شریک باشند. اما چگونه!؟

اگر به گردش زمانه بنگری تلاش آن ها را در راه تحقق فرج،خواهی یافت. ثانیه ها با چه سرعتی سرسام آور جای خویش به دقیقه ها می دهند و دقیقه ها با سرعت انتهاری در کام ساعت ها محو می شوند، و ساعت ها، امانتِ زمان را بی درنگ به دست روزها و شب ها می سپارند، و شب و

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٣٧.

[صفحه ۸۸]

روز بدون دریغ و مکث، خود را به مرز ماه ها می رسانند، و ماه ها با سرعت بی اندازه خویش به سال ها تبدیل می شوند، و تا چشم روزگار باز شود، قرن ها از دوران غیبت را گذرانده اند و همه به شوق این که این دوران حسرت بار طی شود در تکاپو و تلاشند.

امّا هنگامی که اوّلین خورشید صبح ظفر با لبخند طلائی اش بوسه بر سینه آسمان بزند، دیگر همه چیز از سرعت می افتد. آری دوران وصل رسیده و روزها دوست ندارند که از محضر یار، مرخص شوند.

لحظه ها و ماه ها و

سال ها تمنّای بیشتر در خدمتش بودن را دارند، از این جهت تمام تلاش خود به کار می گیرند تا به آرامی گام بردارند و از افق زندگی مقدس او و یارانش، آهسته و خرامان بگذرند، و با ناز و وقار حرکت کنند، شاید بتوانند اندکی بیشتر لذّت دیدار یار را درک نمایند.

آری آن زمان، چرخِ فلک از سرعتِ سیر می افتـد و هر روزش به انـدازه ده روز و هر ماهش به مقدار ده ماه و هر سال آن به مقدار ده سال غیبت به طول می انجامد.(۱)

وه! چه آرامشی است که زمین و آسمان و سیارگان را نیز فرا گرفته.

خدایا به سوخته دلان و منتظران فرجش سوگند، ما را نیز در زمره دعا گویان او و مشتاقان و خواستاران فرج حضرتش قرار بده و کام جان ما را از شیرینی و لذت مسرّت بخش آن ایام سراسر سعادت، محروم مفرما. آمین.

١ «يأمر الله تعالى الفلك بالتّبوت و قله الحركه، فتطول الأيام لذلك و السّنون.»

بحار الانوارج ۵۲ ص ۳۳۹ حدیث ۸۴.

[صفحه ۸۹]

يظهر بالجديد من كتاب فانّما معناه بالصّواب

ویژگی سی و هفتم: دینی جدید و آئینی نو پیدا!

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«إذا قامَ الْقائِمُ(عليه السلام) جاءَ بِأَمْر جَديد كَما دَعا رَسُولُ اللهِ (صلى الله عليه وآله)في بَدْوِ الْإسْلامِ اِلى اَمْر جَديد.»(١)

«وقتی که (حضرت) قائم علیه السلام قیام نماید، چیز جدیدی می آورد، چنانچه در بدو اسلام رسول خدا صلی الله علیه و آله مردم را به سوی امر جدیدی فرا می خواندند.»

چون بزرگترین خورشید فروزان نبوت در مغرب عالم فناء افول و در مشرق عالم بقاء، طلوع نمود، و از دامن خاک به سوی افلاک و باغ های قدس جنان پر کشید، درگاه علم نبوی و مخزن اسرار و علوم محمّدی یعنی عالم الشهود و الأسرار حضرت صاحب ذوالفقار، حیدر کرار امیرالمؤمنین علیه الصلاه و السلام به جمع آوری آیات مبین قرآن و تنظیم آن همّت گماردند، و شأن نزول و تفسیر حقیقی قرآن را که از دو لب مبارک رسول الله صلی الله علیه و آله آموخته و یا از سینه پاک نبوی به ارث برده بودند، به مردمان عرضه فرمودند، ولی آن شقاوت پیشگان و خفاش صفتان چنین جوابی دادند:

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٣٨ حديث ٨٢.

[صفحه ۹۰]

ما را به قرآنی که تو داری نیازی نیست.

پس آن حضرت آن قرآن را از دسترس خلق برچیدند و دیگر کسی آن را ندید و دست به دست خاندان عصمت و امامان بزرگوار شیعه چرخیده و هم اکنون در محضر مقدّس وارث بزرگ دین محمّدی صلی الله علیه و آله می باشد.(۱)

و هم چنین بعد از شهادت حضرت نبی اکرم صلی الله علیه و آله حضرت جبرئیل امین علیه السلام مونس و هم نشین حضرت صدیقه اطهر زهرای مرضیه علیها السلام بودند، و اخبار آینده را مو به مو به ساحت مقدسش عرضه می داشتند، و آن بانوی شهیده املاء می فرمود و دست حق پرست شوهر مطهّرشان، امیر عالم هستی، آن را می نگاشت. و کتابی بس عظیم شد که به «مصحف فاطمه» نام گرفت. و آن نیز در دست مطهّر امام عصر علیه السلام می باشد.

با این دو مقدمه اکنون به پای درد دلم بنشین تا برایت بگویم:

طولانی شدن دوران غیبت از یک سو و غفلت روز افزون مردم از امام و هادی

خویش، از سوی دیگر، و جولان شیاطین در تاختن اسب های نعل کرده بر سینه دین مبین از طرفی، و هزاران فتنه و آشوب و امتحان از طرف دیگر، دست به دست هم می دهند تا هر روزه سوراخی بر کف کشتی اسلام وارد شود، و تخته ای از اصول و احکامش به کام آب هوا و هوس هوسبازان سپرده شود.

١ احتجاج: ج ١ ص ٢٢٥، بحار الانوار ج ٩٢ ص ٤٢ حديث٢.

[صفحه ۹۱]

هر روزه بدعتی نو در دین گذارند و سنّت پیامبر را فدای مقاصد دنیوی خویش کنند.

حلال خدا را حرام، و حرام خدا را حلال نمایند، تا به جایی برسد که دیگر از قرآن جز خطی و ورقی نماند و از اسلام نیز جز یک اسم و نام. نامشان مسلمان است اما دورترین مردمند از اسلام، مساجدشان معمور است، اما اثری از هدایت در آن نیست، و ساختمان هدایت آن ویران است.(۱)

در این هنگامه است که صاحب مصحف فاطمی و املای علوی و آن ترجمان حقیقی قرآن، صفحه روزگار را ورق خواهد زد و آن را بر خواهد گرداند.(۲)

احکام و سنن الهی را از نو تجدید کند، به طوری که این گونه پندارند که یک مدّعی نبوّت با دینی جدید به پا خاسته و آیین نو پدیدی را پایه گذاری می کند، و حال آن که او قدمی از مسیر آباء طاهرین خویش تخطّی نمی کند(۳)، و آن چه ابلاغ می نماید، همان دین

۱ رسول الله: «سيأتي زمان على امّتي لا يبقى من القرآن إلّا رسمه و لا من الاسلام إلّا اسمه، يسمعون به و هم أبعد الناس منه، مساجدهم عامره

```
و هي خراب من الهدي...»
```

ثواب الاعمال: ص ٢٥٣ حديث ٤، بحار الانوارج ٥٢ ص ١٩٠ حديث ٢١.

٢ «إذا قام القائم(عليه السلام) قرأ كتاب الله عزوجل على حدّه و أخرج المصحف الّذي كتبه على(عليه السلام).»

کافی ج۲ ص۶۳۳، روزگار رهائی ص ۶۱۸.

«يعلُّم القرآن على ما انزل الله عزوجل فأصعب ما يكون على من حفظه اليوم، لأنَّه يخالف فيه التأليف»

بشاره الاسلام ص ۲۳۴، روز گار رهائی ص ۶۱۶

٣ «المهدى يقفوا أثرى لا يخطى.» منتخب الاثر: ص ۴۹۱.

[صفحه ۹۲]

احمدی و آیین علوی، و روش فاطمی(۱) صلوات الله علیهم اجمعین و مسیر سلف طاهرین خویش می باشد. (۲)

١ حضرت مهدى (عليه السلام): «إن لى في إبنه رسول الله أسوه حسنه.»

دختر گرامی رسول خدا برای من الگوی نیکوئی است.

۲ «فيأتي محمّد و على، فيكتبان له عهداً منشوراً يقرؤه على الناس.»

بحار الانوارج ۵۲ ص ۳۰۶ حديث ۷۹.

[صفحه ۹۳]

كان هو الرّجعه للأئمّه و إنّها افضل كلّ نعمه

ويژگى سى و هشتم: رجعت، روزگار بازگشت ائمّه عليهما السلام

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام:

«إِنَّ لِعَلِى (عليه السلام) فِي الْأَرْضِ كَرَّهً مَعَ الْحُسَين، إبْنِه صلوات الله عليهما.»(١)

«بدرستی که برای (امیرالمؤمنین) علی علیه السلام و فرزندشان حسین صلوات الله علیهما بازگشتی به این زمین خواهد بود.»

اگر چه در طول تاریخ، همیشه اهل باطل بر اهل حق چیره بوده اند، و فریاد حقّ و حق خواهی را در کام استکبار خویش خاموش کرده اند، و آن روزگار سیاهی که بر سر بشرّیت آورده اند، حقّ تلافی آن در دنیا ادا نمی شود.

امّا چنین نیست که همیشه دنیا هم به کام آنان بچرخـد و روزگارانی خواهـد رسـید که بهترین خوبان عالم، دوباره به این عالم باز گردند و آن چنان که باید در دنیا

حكومت شود حكم فرما مي شوند.

چرخ گردون گر دو روزی بر مرداد ما نگشت دائماً یکسان نماند حال دوران، غم مخور

آرى ائمه ما در آن زمانه به اين عالم باز خواهند گشت، و از آن

١ بحار الانوارج ٥٣ ص ٧٤ حديث ٧٥.

[صفحه ۹۴]

بزرگواران چنین روایت آمد:

«از ما نیست کسی که به بازگشت ما ایمان نداشته باشد.»(۱)

آن بزرگ راستگویان و مولای موحدان، امیرمؤمنان علی بن ابی طالب سلام الله علیهما به این عالم باز خواهند گشت، و برای وجود مطهّرش قبّه گاهی و بارگاهی مجلل در نجف بیا خواهد شد، (۲) و حسین شهیدش علیه السلام نیز باز خواهد آمد (۳)، و آن روز روزگاری دگر خواهد بود، و باید که از عمق جان زمزمه کبوتران منتظر را بر نهر زبان جاری کرد، و هم راه با جامعه «جامعه» خوانان چنین سرود.

«وَ جَعَلَنى مِمَّنْ يَقْتَصُّ اثَارَكُمْ... وَيَحْشَرُ فَي زُمْرَتِكُمْ، وَ يَكِرُّ فَي رَجْعَتِكُمْ، وَ يَمَلَّكُ فَي دَوْلَتِكُمْ.»(۴)

و چنین حکایت شده که صادق آل محمّد علیهم السلام، زیر لب های مبارک، این شعر را ترنّم می فرمود:

لكلِّ اُناس دَولَهٌ يرقَبُونَها وَ دَولَتُنا في آخرِ الدَّهر يظهر (۵)

١ حضرت امام صادق(عليه السلام): «ليس منّا من لم يؤمن بكرّتنا» بحار الانوار ج ٥٣ ص ٩٢ حديث ١٠١.

۲ «ثم يخرج الصديق الأكبر اميرالمؤمنين على بن أبى طالب (عليه السلام) و ينصب له القبّه بالنجف.»

بحارالانوارج ٥٣ ص ١٤.

٣ «سئل عن الرجعه أحق هي؟ قال: نعم. فقيل له من أوّل من يخرج؟ قال: الحسين يخرج على أثر القائم (عليهما السلام).» بحار الانوار ج ٥٣ ص ١٠٣ حديث ١٣٠.

۴ مفاتيح الجنان، زيارت جامعه كبيره.

را دولتی است که انتظار آن را می کشند، و دولت ما (آل محمد علیهم السلام)در پایان روزگار ظاهر می شود. منتهی الآمال: ج ۲ فصل دوم، ذکر جمله ای از خصایص حضرت صاحب الزمان، خصیصه ۴۶.

[صفحه ۹۵]

آياته الكثيره المعينه ظاهره جليه مبينه

ویژگی سی و نهم: نشانه های نور

قرآن كريم:

(سَنُريهِمْ اياتِنا فِي الْأَفَاقِ وَ فِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبِينَ لَهُم أَنَّهُ الْحَقُّ)(١)

عن الصادق(عليه السلام): «خُرُوجُ الْقائِم هُوَ الْحَقُّ...»(٢)

«به زودی آیات و نشانه هایمان را در آفاق و در نفس هایشان به آنان نشان می دهیم، تا این که برای آنان روشن گردد که آن حقّ است»

حضرت امام صادق عليه السلام فرمودند: «منظور از حق در اين آيه شريفه قيام حضرت قائم عليه السلام است.»

ابعاد وجودي حضرت بقيه الله الأعظم ارواحنا فداه دائما هدف پيكان هاي كهنه شبهات پوسيده و بي اساس بوده.

منکرین آن وجود مسعود، همیشه در صدد دست یافتن به دست آویزی سست و بی بنیاد بوده اند تا آتش کینه ای که در دل ناپاک خویش دارند، به وسیله آن خنک سازند، و با زیاد شدن منکرین حضرت، بر کثرت سپاه خویش بنازند.

۱ سوره فصلت: ۵۳.

٢ بحار الانوار ج ٥١ ص ٤٢ حديث ٩٣.

[صفحه ۹۶]

امّا قران مجید دائماً با جملات رسا و زیبا و بیانات بلیغ و شیوا، کتاب مکر آنان را ورق ورق کرده و در زیر باران شدید آیات بینات خویش به دست سیل نابودی سپرده است.

آرى؛ آن ها كه پهناى دلشان، مرداب گنديده اى از عقايد انحرافي شده، گاهي با انكار امكان طول عمر انسان و گاه با شبهه

در طولانی شدن زمان غیبت، سعی در خاموش کردن نور الهی با دهان خویش دارند؛

(يريدُونَ

لِيطْفِؤُا نُورَ اللهِ بِافْواهِهِمْ)(١)

غافل از آن که چراغ فروزان و بر افروخته شده از نور الهی خاموش شدنی نیست.

(وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرهَ الْكَافِرُونَ)(٢)

خداوند در زمان غیبت و پیش از ظهور آن بی کران نور، آن قدر نشانه و علامت در وجود خودِ مردم و آسمان و زمین به آنان نشان دهـد که ماننـد روز روشن بر ایشـان واضـح و مبین شود که آن قیام بزرگ حق است و حقیقت دارد، و آن چه به گوش شنیده بودند و به زبان، انکار می کردند اکنون به چشم باز می بینند و دیگر هنگامه انکار به پایان رسیده.

علامات قيام حضرت ولى عصر عليه السلام بر دو گونه اند، علامات حتمى و غير حتمى. (٣)

۱ و ۲ سوره صف: ۸.

٣ علامت حتمى؛ نشانه هائي است كه در پي آن، ظهور واقع خواهد شد.

علائم غیرحتمی؛ نشانه های است که تحقق آنها برای ظهور الزامی نیست، ممکن است بدون این که آنها واقع شوند ظهور محقق شود، و یا آنکه واقع شوند ولی ظهور را در پی نداشته باشند.

گفتنی است که آنچه بـداء ناپـذیر است و حتمی است، اصـل ظهـور حضـرت بقیه الله عجـل الله تعـالی فرجه می باشـد، از امـام صادق علیه السـلام روایت شـده که حتی در علائم حتمی هم ممکن است بـداء شود، یعنی ممکن است فرج اتفاق بیفتـد بدون آنکه این علائم واقع شود.

[صفحه ۹۷]

علامات؛ آن نشانه هایی است که نزدیک یا مقارن ظهور حضرتش اتفاق می افتد، و با وقوع آنها، ظهور را در پی خواهد داشت، مانند ندای جبرئیل که مردم را برای بیعت با آن خلیفه خداوندی دعوت می نماید،

و در پیشگاه آن حضرت فریاد می زند:

«البيعه لله.»(١)

«این بیعت از برای خداست.»

از دیگر علامات آن است که مردم چهره منور امیر دایره وجود، حضرت مولی الموحدین امیرالمؤمنین علیه السلام را بر سینه نیلگون آسمان مشاهده می کنند و صدایی می شنوند که ندا می کند:

«ای مردم این امیر مؤمنان است که به عالم دنیا باز گشته است.»

دیگر آن که خورشید رسم صبحگاهی خویش را برهم می زند و این بار از مغرب طلوع می کند. (۲)

یا این که بر خلاف عادت فلک، خورشید در نیمه ماه رمضان و ماه در آخر آن می گیرد. (۳)

و دیگر علاماتی که تفصیل و شرح آن ها در گنجایش این نوشتار نیست و چه کتاب های عریض و طویلی که در علامات ظهور به دست

١ بحار الانوارج ٥٢ ص ٢٩٠ حديث ٣٠.

۲ ارشاد شیخ مفید(رحمه الله) ج ۲ باب ۴۰ حدیث ۳.

٣ ارشاد شيخ مفيد(رحمه الله) ج ٢ باب ٤٠ حديث ١٠.

[صفحه ۹۸]

علمای شیعه(۱) و یا مخالفین نوشته شده، و هزاران علامت در آن ها به ثبت رسیده است.

و بالاخره خداوند متعال با آیات بسیار، حجّت خویش را بر مردم با هر و ظاهر و به نصرت و یاری خویش او را بر جهانیان قاهر خواهد نمود.

(يَسْتَنْبِؤُنَكَ اَحَقُّ هُوَ قُلْ اى وَ رَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ)(٢)

١ مانند كتاب «نوائب الدهور في علائم الظهور» از مرحوم ميرجهاني (رحمه الله).

۲ یعنی: از تو می پرسند آیا آن (وعده الهی) حق است، بگو: آری. به پروردگارم سوگند قطعا حق است. سوره یونس: ۵۳.

[صفحه ۹۹]

و مدّه طالت من الأيام سلطنه القائم في الأنام

ويژگى چهلم: سلطنت سلطان عصرعليه السلام، شهر و ديار او

سلطنت سلطان عصر، شهر و دیار او

حضرت اميرالمؤمنين

عليه السلام:

«يمْلِكُ ما بَينَ الْخافِقَين اَربَعينَ عاماً.»(١)

«بین مشرق تا مغرب را چهل سال مالک شود.»

روایات در باب توسعه دائره حکومت آن شاهباز عدالت و حق خواهی از جهت زمان، متعدد و متفاوت است.

در بعضی از روایات مدّت آن هفت سال از سال های آن عصر که به شمار سال های شما هفتاد سال می شود، تعبیر شده و در بعضی چهل سال(۲)و در بعضی فرموده اند: «حکومت او تا دامنه قیام قیامت امتداد می یابد.»(۳)

و در برخی دیگر کوتاه ترین مدّت را هفت و بالاترین را نه سال شمرده اند.

اما در زمان غیبت جایگاه حضرتش برای مردمان معلوم و مشخص نیست و جز خادمین و ملازمین رکاب آن حضرت از مأوی او بی خبرند(۴)، و در بعضی نقل ها محل سکونت یاوران و خاندان آن همای سعادت، در جزائر خضراء و جایگاه خود آن حضرت را مناطق دور از دست خلائق نام برده شد(۵).

١ منتخب الأثر ص ٤٧٨.

۲ منتخب الآثر ص ۱۴۳ و ۴۸۷.

٣ منتخب الآثر ص ٢٩۶.

۴ بحارالانوارج ۵۲ ص ۱۵۵ حدیث ۱۱.

۵ بحار الانوار ج ۵۲ ص ۱۵۹. «إنّ أبي صلّى الله عليه، عهد إلى ان لا_ أوطّن من الأرض إلّا أخفاها و أقصاها، اسراراً لأمرى و تحصيناً لمحلّى من مكائد أهل الضلال» بحارالانوار ج ۵۲ ص ۳۴.

[صفحه ۱۰۰]

اما زمانی که بر سریر حکومت تکیه زند و بارگاه امامتش برپا گردد، از روایات چنین بر می آید که خانه خویش را مسجد سهله در شهر کوفه(۱) و مقر حکومت و خلافت خود را مسجد مقدس کوفه قرار می دهد(۲).

همان مسجدی که از آن زمان که بانک اذان امیرالمؤمنین

علیه السلام به شمشیر زهر آگین کفر و الحاد در فضای آن خاموش شد، صدای ناله اش چون ستون حنّانه در فراق امیر عالم از بند بند خشت ها و گل هایش به گوش جان می رسد. تا زمانی که انشاء الله دست مبارک زاده حیدر کرار در آغوشش بگیرد تا از حنین ناله خویش باز نشیند.

و از پاره ای از روایات چنان استفاده می شود که حکومت آن حضرت تا زمان رجعت ائمه هُدی علیهم السلام به طول می انجامد (۳)، و سپس دوازده پیشوای هدایت شده هدایت گر بعد از او خواهند آمد. (۴)

آری شاخسار درخت پر بار حکومتش بر تمام گیتی سایه می افکند و پرچم عدالت او بر فراز بام دنیا به اهتزاز در می آید، و عدالت علوی اش تمام مشرق و مغرب عالم را پر خواهد ساخت، و جایی از پهنه گیتی از دائره سلطنت آن پادشاه هستی خارج نخواهد بود، وجب به وجب خاک زمین از این که در زیر پای آن حضرت و یاوران سعادتمندشان باشد، به خویش می بالد و فخر می فروشد.

«اَللَّهُمَّ إِنَّا نَوْغَبُ اِلَيكَ في دَوْلَه كَريمَه، تُعِزُّ بِهَا الْإِسْلامَ وَ اَهْلَهُ

وَ تُذِلُّ بِهَا النِّفاقَ وَ اَهْلَهُ وَ تَجْعَلُنا فيها مِنَ الدُّعاهِ اِلى طاعَتِكْ

وَ الْقَادَهِ اللَّي سَبِيلِكُ وَ تَرْزُقُنا بِهَا كَرامَهَ الدُّنْيا وَ الْأَخِرَهِ»

١ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٣١ حديث ٥٤.

٢ بحار الانوار ج ٥٢ ص ٣٧٤.

٣ منتهى الآمال: ج٢ فصل دوّم جمله اى از خصايص حضرت صاحب الزمان خصيصه ٤٩ ص ٧٧١.

۴ «يكون بعد القائم اثنى عشر مهدياً» بحارالانوار ج ٥٣ ص ١٤٥.

درباره مرکز

بسمه تعالى

هَلْ يَسْتَوى الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند ؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

١. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلين (كتاب الله و اهل البيت عليهم السلام)

۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵. گسترش فرهنگ عمومي مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

```
۴. صرفا ارائه محتوای علمی
                                                ۵.ذکر منابع نشر
بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد.
                                            فعالیت های موسسه:
                              ۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه
```

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: سایت اینترنتی قائمیه به

ع. توليد محصولات نمايشي، سخنراني و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. بر گزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.

ANDROID.Y

EPUB.

CHM.

PDF.

HTML.9

CHM.y

GHB.A

و ۴ عدد ماركت با نام بازار كتاب قائميه نسخه:

ANDROID.

IOS Y

WINDOWS PHONE.

WINDOWS.*

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

دريايان:

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مركزى:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن تو کلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۲۱۸۷۲۸۰ ۲۱۰

بازرگانی و فروش: ۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

